

<https://liar.ui.ac.ir/?lang=en>

Literary Arts

E-ISSN: 2322-3448

Document Type: Research Paper

Vol. 16, Issue 3, No.48, Autumn 2024, pp. 1-28

Received: 01/05/2024 Accepted: 23/07/2024

Analyzing Repetitive Narrative Patterns in Samad Behrangi's Stories

Moharram Rezayati Kishah Khaleh *

Professor, Department of Persian Language and Literature, Faculty of Persian Literature & Humanities, University of Guilan, Rasht, Iran
rezayati@guilan.ac.ir

Mina Mehrafarin

Ph.D. Student of Persian Language and Literature, Department of Persian Language and Literature, Faculty of Persian Literature & Humanities, University of Guilan, Rasht, Iran
minamehrafarin@yahoo.com

Abstract

Samad Behrangi (1939-1968) was a pioneering figure in children's and adolescent literature. During his teaching career, he not only leveraged his mastery of teaching methods and learning styles, but also created a new type of popular stories. These stories used the generative element of repetition to convey revolutionary ideas in the form of allegory. This technique was consciously employed to cultivate children's critical thinking and awareness.

This article analyzed the use of complete repetitions, spaced echoes, and incomplete echoes throughout Behrangi's stories using statistical methods. The high frequency of 777 instances across 260 types in 17 stories suggested that repetition was a core stylistic component of his writing. Beyond its aesthetic function in conveying the author's ideas, this repetitive narrative patterning also had a significant impact on the development of the reader's personality.

Identifying the details and dynamics of this constructive and effective narrative element can open new avenues for young writers seeking to advance Iranian children's literature. It also presents opportunities for researchers to deepen their analyses of works in this field. Additionally, mastering the structural components of such stories can prove highly effective in teaching Persian to non-Persian speakers or Iranian bilingual students in the early years of elementary school, beyond just the role of stories as educational tools.

Keywords: Samad Behrangi, Story, Repetition, Aesthetics, Style.

*Corresponding author

Rezayati Kshekhaleh, M., & Mehrafarin, M. (2024). Review of repetition in Samad Behrangi's stories. *Literary Arts*, 16 (3), 1-28.

2322-3448 © University of Isfahan

This is an open access article under the CC BY-NC-ND/4.0/ License (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

10.22108/liar.2024.141323.2374

Introduction

One of the defining features of folk tales and children's literature is the artistic use of repetition. Repeating certain words and phrases, particularly in dialogue, creates a fluid and intimate connection with the audience, allowing them to deeply engage with the unfolding narrative. Leveraging this generative element of repetition or dualization, Samad Behrangi pioneered a new style of popular storytelling that conveyed transformative ideas through the medium of allegory. This conscious narrative technique was employed to cultivate children's awareness and critical thinking.

The key questions this research aimed to address were:

- Is the frequency of repeated and compound words significantly high across Behrangi's story collection?
- What are the dominant structural patterns of repetition utilized?
- What are the underlying reasons and motivations for Behrangi's use of repetitive narrative elements?
- Can repetition be considered a core structural and stylistic component of his storytelling approach?

By investigating these aspects, the study sought to uncover the nuances and dynamics of Behrangi's innovative use of repetition as a literary device to shape the genre of children's literature in Iran.

Materials & Methods

This study employed a statistical analysis approach to investigate the use of complete repetitions, spaced echoes, and incomplete echoes throughout Samad Behrangi's stories. Beyond their aesthetic function, these repetitive narrative elements played a significant role in conveying the author's ideas to his target audience of children and adolescents, thereby influencing their education and personality development.

Behrangi consciously utilized the generative device of repetition to create a new style of popular storytelling. The story collection analyzed in this research included the following titles: Oldoz and the Crows, The Pigeon-Fancier Bald, Oldoz and the Talking Doll, The Boiled Beet Salesboy, The Story of the Snowflake, The Old Woman and Her Golden Chick, The Story of Mad Dumroll, The Legend of Love, One Peach and a Thousand Peaches, Kouroghloo and Bald Head Hamzeh, The Little Black Fish, Talchoun, Nameless, Habit, Orange Peel, Adi and Budi, Looking for the Destiny

By analyzing the patterns and frequencies of Behrangi's use of repetitive narrative structures across this representative body of work, the study aimed to elucidate the role of repetition as a core stylistic and structural element in his pioneering approach to children's literature.

Research Findings

Based on the statistical analysis presented in Charts 1 and 2, the most prevalent type of repetition in Behrangi's stories was complete repetition, accounting for 74.23% of the total instances (193 cases, 478 occurrences). Within this category, non-added complete repetition (307 repetitions, 111 cases) made up the largest share at 42.96%. The highest diversity in this group was observed in the phonetic and adverbial subcategories. Incomplete repetition ranked second with 37 cases and 245 occurrences comprising 14.23% of the total. The word "Naneh" (meaning "mother") as the most frequently repeated instance within the incomplete repetition category was used 151 times. Given Behrangi's emphasis on the importance of children's education, this recurrent use of the word "Naneh" was believed to underscore his thematic focus on the mother's role in shaping and developing the child's personality. Overall, the data revealed a significant prevalence of complete repetition, particularly the non-added variety, throughout Behrangi's stories. This strategic use of

repetitive narrative structures suggested that repetition played a central structural and stylistic role in his pioneering approach to children's literature.

Discussion of Results & Conclusion

Analyzing literary works through diverse approaches can deepen our understanding of texts. One such approach is to examine the authors' stylistic choices, including the quantity and types of words, terms, and phrases used in their writings. Vocabulary and word formation processes, such as repetition, are among the most crucial morphological features to consider. Repetition is a prevalent device found in myths, folktales, and children's literature, serving as one of the defining characteristics of these narrative forms. Repetition of specific words and sentences, particularly in dialogues, can create a fluid and intimate connection with the audience. As readers or listeners engage with the text, they are drawn into the rhythm and flow of the repeated elements, fostering a closer connection to the unfolding events and experiences.

As linguist Ferdinand de Saussure theorized, language is a coherent system, in which each component is interdependent and derives its value from its relationship to the whole. Building on this, narratologist Tzutan Teodorf proposed that all stories possess inherent grammatical structures. From this perspective, when repetitive linguistic units, such as words or phrases, are employed within the narrative components, they can be understood as contributing to the overall coherence and cohesion of the text. The current study investigated the effect and linguistic function of repetition in the context of Samad Behrangi's stories, which were primarily aimed at child and adolescent audiences. By analyzing the prevalence and patterns of repetitive structures in Behrangi's work, this research shed light on how the author's strategic use of repetition shaped the narrative experience and potentially influenced the education and personal development of his young readers.

Storytelling, tracing back to the origins of human civilization, has long been one of the most common means of transmitting experiences and knowledge. In the history of Iranian children and young adult literature, Samad Behrangi stands out as one of the most influential figures in creating new stories inspired by ancient legends.

If we consider the power of literary style to be shaped by both aesthetic elements and the syntactic potential of vocabulary, the narrative structure of Behrangi's stories can reveal that one of his distinctive stylistic components is the use of repetition within the context of tales intentionally written for children and adolescents.

Behrangi's strategic choice of specific vocabulary and frequent word combinations sometimes imbued his stories with a rhythmic quality and at other times gradually aligned the reader's fluid mindset. By employing the generative element of repetition or duplication, Behrangi crafted a new genre of popular fiction that, akin to the works of Hans Christian Andersen, conveyed transformative ideas in the form of allegory with the conscious aim of cultivating children's awareness and critical thinking. Furthermore, the remarkably high frequency of the repetition process (777 occurrences) across 260 distinct repetitive types, predominantly in the form of complete repetition within Behrangi's 17 stories, stood as a hallmark of his approach to word and phrase selection in narrative construction. This stylistic technique served not only an aesthetic function, but also as an effective means of conveying the author's ideas to his target audience of children and adolescents, thereby stimulating their critical thinking, idealism, and intellectual development. This research endeavor, which delved into the details and coordinates of one of the constructive and impactful elements of Behrangi's stories, can pave the way for young writers to enhance Iranian children's literature, open new avenues for researchers in this field, and provide a useful tool for teaching Persian to non-native speakers or bilingual Iranian students. Additionally, the study has identified new types of repetition, which the authors have

categorized as complete repetition (added to the beginning and middle of the base word, added to the middle and end of the base word) and two-sided meaningful incomplete repetition.

بررسی تکرار در قصه‌های صمد بهرنگی

محرم رضایتی کیشه‌خاله*¹، استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

rezayati@guilan.ac.ir

مینا مهرآفرین، دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران

minamehrafarin@yahoo.com

چکیده

صمد بهرنگی (۱۳۱۸-۱۳۴۷) از پایه‌گذاران ادبیات کودک و نوجوان، در طول حیات کوتاه خود بیش از بیست قصه برای کودکان و نوجوانان به رشته تحریر درآورد. افزون‌بر آن چندین مقاله درباره مسائل تربیتی و اجتماعی از جمله آثار به‌جامانده از اوست. با توجه به تسلطی که به شیوه‌های آموزش و سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان داشت، از ابزار قصه در طول دوران معلمی خویش بهره جست. پیرنگ اصلی آثارش از جهان بزرگسالان گرفته شده، اما گویش متعلق به دنیای کودکان است. یکی از ویژگی‌های اصلی افسانه‌های عامیانه و ادبیات کودکان، عنصر هنرآفرین تکرار است. بهرنگی با بهره‌گیری از عنصر زبانی تکرار یا دوگان‌سازی، گونه تازه‌ای از قصه‌های فرهنگ عامه را آفرید که ضمن بیان اندیشه‌های تحول‌خواهانه در لباس تمثیل، به‌شکلی آگاهانه به‌منظور مطالعه و رشد آگاهی و پرورش تفکر انتقادی کودکان در نظر گرفته شده بود. در این مقاله کاربرد انواع تکرار (کامل‌افزوده و نافزوده، پژواکی، فاصله‌دار و ناقص) در سراسر قصه‌های بهرنگی به‌روش تحلیلی آماری بررسی شده است و به‌دلیل بسامد بالا (۷۷۷ مرتبه با ۲۶۰ گونه در ۱۷ قصه) می‌توان آن را به‌عنوان مشخصه سبکی او در نظر گرفت که افزون‌بر کاربرد زیبایی‌شناختی، در القای اندیشه‌های نویسنده به مخاطبان خاص خود (کودک و نوجوان) و اثرگذاری بر تربیت و رشد شخصیت آنان نقش به‌سزایی دارد.

آشنایی با جزئیات و مختصات یکی از عناصر سازنده و مؤثر این قصه‌ها از دستاوردهای این پژوهش است که می‌تواند برای نویسندگان جوان در جهت اعتلای ادبیات کودکان ایران راه‌گشا باشد و بر نظرگاه پژوهشگران این عرصه دریچه‌ای تازه بر واکاوی آثار و تألیفات برجسته و ماندگار این حوزه بگشاید. همچنین جدا از نقش قصه به‌عنوان یکی از ابزارهای تربیتی، تسلط بر مؤلفه‌های ساختاری قصه‌هایی از این دست می‌تواند در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان و یا دانش‌آموزان دو‌زبانه ایرانی در سال‌های نخستین ابتدایی بسیارکارآمد باشد.

کلیدواژه‌ها: قصه، صمد بهرنگی، تکرار، زیبایی‌شناسی، سبک

* مسؤل مکاتبات

رضایتی کیشه‌خاله، محرم، مهرآفرین، مینا. (۱۴۰۳). بررسی تکرار در قصه‌های صمد بهرنگی. *فنون ادبی*، ۱۶ (۳)، ۱-۲۸.

۱- مقدمه

ارزیابی متون ادبی با رویکردهای گوناگون زمینه‌های درک و فهم بهتر متون را فراهم می‌آورد. یکی از این رویکردها شناخت سبک نویسنده با در نظر گرفتن میزان و نوع واژگان، اصطلاحات و عبارتهای پرکاربرد در آثار اوست. واژه‌سازی از مباحث مهم صرفی است. در میان فرآیندهای واژه‌سازی، مقوله تکرار در اکثر زبان‌های شناخته‌شده بشری وجود دارد و فرآیندی زیاست. مطالعات مختلف در زبان‌های گوناگون نظریه‌های متفاوتی را نسبت به این مقوله در پی داشته است (نک. رضی‌نژاد و الله‌یاری، ۱۳۹۵). برخی از دستورنویسان و زبان‌شناسان نظیر انوری و گیوی (۱۳۶۶، ص. ۱۰۲)، کلباسی (۱۳۸۰، ص. ۶۶-۷۱) و لازار Gilbert Lazard (۱۳۸۴، ص. ۳۱۵) تکرار را با عنوان اتباع معرفی کرده و معتقدند که اسم، صفت یا اسم صوت با هم‌وزن‌های خود ترکیب شده و کلمه حاصل، مهمل یا ترکیب عامیانه نامیده می‌شود؛ چراکه این ساخت مخصوص زبان محاوره است ولی گاه در نظم و نثر به کار می‌رود.

عنصر تکرار در اسطوره‌ها، افسانه‌های عامیانه و ادبیات کودکان نیز هست و یکی از ویژگی‌های اصلی آنها را تشکیل می‌دهد. تکرار برخی واژه‌ها و جمله‌ها به‌ویژه در گفتگوها سبب ایجاد ارتباطی سیال و صمیمی با مخاطب شده، چنانکه او با خواندن یا شنیدن متن آمیخته به تکرار، رخدادها و حوادث را همراهی می‌کند (نک. فرج‌نژاد، ۱۳۹۴، ص. ۱۳۵). بهرنگی با بهره‌گیری از این عنصر زایا گونه تازه‌ای از قصه‌های فرهنگ‌عامه را آفرید که ضمن بیان اندیشه‌های تحول‌خواهانه در لباس تمثیل به‌شکلی آگاهانه به‌منظور مطالعه و رشد آگاهی و پرورش تفکر انتقادی کودکان در نظر گرفته شده بود. قصه‌هایی که در این مجموعه بررسی شده‌اند عبارت‌اند از: اولدوز و کلاغ‌ها، کچل کفترباز، اولدوز و عروسک سخنگو، پسرک لب‌فروش، سرگذشت دانه برف، پیرزن و جوجه طلایی‌اش، سرگذشت دومرول دیوانه‌سر، افسانه محبت، یک هلو و هزارهلو، کوراوغلو و کچل حمزه، ماهی سیاه کوچولو، تلخون، بی‌نام، عادت، پوست نارنج، آدی و بودی، به دنبال فلک (بهرنگی، ۱۳۹۷).

در دوره ساختارگرایی، آرای فردیناند دوسوسور (Ferdinand de Saussure) زبان‌شناس سوئیسی تأثیر زیادی بر نظریه روایت جدید گذاشت. اهمیت کار سوسور علاوه بر مطرح کردن نظام برای زبان در این است که به خصوصیت وابستگی و پیوستگی اجزای این نظام اشاره کرده و آن را جزو مهم‌ترین اوصاف ذاتی زبان برشمرده است. به نظر سوسور زبان دستگاه منسجمی است که در آن هر جزء، به جزء دیگر بستگی دارد و ارزش هر واحد تابع وضع ترکیبی آن است. بعدها تزوتان تئودورف (Tzvetan Todorov) این موضوع را در روایت‌شناسی مطرح کرد که تمام داستان‌ها از «واحد‌های دستوری» برخوردارند (نک. نجفی، ۱۳۹۵، ص. ۱۶؛ بی‌نیاز، ۱۳۹۴، ص. ۱۰۵).

از این منظر زمانی که بخشی از جملات در قالب واژگان یا عبارتهای در میان اجزای روایت به‌صورت دوگان‌شده استفاده شود می‌توان آن را به‌عنوان جزئی که در خدمت انسجام کل متن به‌کاررفته در نظر گرفت. حال اینکه این کاربرد با عنوان تکرار در بافت قصه که اغلب مخاطب آن کودک و نوجوان است چه تأثیر و کارکرد زبانی خواهد داشت، مسأله‌ای است که در پژوهش حاضر حول محور قصه‌های صمد بهرنگی مطرح شده است.

در این سال‌ها برای ادبیات کودک و نوجوان معیارها و ملاک‌های گوناگونی عرضه شده است. محمدی در مقاله‌ای با عنوان «چهار محور سازنده متن ادبی کودکان» معتقد است که فقدان هر یک از این مؤلفه‌ها در ساخت و ماهیت متن ادبی کودک و نوجوان آن را از محدوده دنیای کودک دور می‌سازد: محور ارتباط شناسی، محور زیبایی‌شناسی، محور ساختاری و محور شناخت‌شناسی (محمدی، ۱۳۷۸، ص. ۱۲). در این مقاله کوشش شده است تا از دو محور: زیبایی‌شناسی و ساختاری قصه‌های بهرنگی ارزیابی شود.

۲-۱- اهمیت و فایده پژوهش

آشنایی با جزئیات و مختصات یکی از عناصر سازنده و مؤثر قصه‌ها از دستاوردهای این پژوهش است که می‌تواند برای نویسندگان جوان در جهت اعتلای ادبیات کودکان ایران راه‌گشا باشد و بر نظرگاه پژوهشگران این عرصه دریچه‌ای تازه بر واکاوی آثار و تألیفات برجسته و ماندگار این حوزه بگشاید. همچنین جدا از نقش قصه به‌عنوان یکی از ابزارهای تربیتی، تسلط بر مؤلفه‌های ساختاری قصه‌هایی از این دست می‌تواند در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان و یا دانش‌آموزان دو زبانه ایرانی در سال‌های نخستین ابتدایی بسیارکارآمد باشد.

۳-۱- پیشینه پژوهش

درباره قصه‌های صمد بهرنگی پژوهش‌های فراوانی در قالب مقاله یا پایان‌نامه، به شیوه تطبیقی، تحلیل و بررسی برخی قصه‌های منفرد (قصه ماهی سیاه کوچولو، ۲۴ ساعت خواب‌ویداری، اولدوز و عروسک سخنگو، تلخون و...) یا چندتایی از منظر عناصر داستانی، ریخت‌شناسی، کهن‌الگویی، قهرمان، اندیشه‌های سیاسی و تفکر انتقادی یا سبک‌شناسی و... به رشته تحریر درآمده است (نک. صدری‌نیا و منفردان، ۱۳۹۵؛ صفایی سنگری و همکاران، ۱۳۹۷؛ غنی‌زاده، ۱۳۹۹؛ علوی و همکاران، ۱۳۹۹؛ بابائی و همکاران، ۱۳۹۹؛ میرداری‌رضایی و حق‌جو، ۱۴۰۰؛ آلبانی و همکاران، ۱۴۰۱). در این میان، طباطبایی و نوریان (۱۳۹۳) ضمن تحلیل‌های سیتگماتیک، پارادایماتیک و سمیتیک داستان‌های ماهی سیاه کوچولو و ۲۴ ساعت در خواب‌ویداری آنها را نمونه‌های بارز سیاست‌زدگی ادبیات کودک و صمد بهرنگی را معلم توده‌ها برمی‌شمارند که در تلاش است تا از طریق قصه‌ها، آرمان‌های سوسیالیستی، عدالت‌خواهانه، انقلابی و رادیکال خود را بازتاب دهد؛ اما بر خورداری و مدنی (۱۳۹۵) با دیدگاه میانه به تحلیل محتوای کیفی قصه‌های صمد بهرنگی به‌منظور امکان استخراج مضامین تربیتی انتقادی پرداخته و اذعان می‌دارند که تربیت (آگاهی) انتقادی، فعالیتی ضروری در تربیت معاصر است و در برنامه‌های پرورش تفکر، قصه‌خوانی صرف انجام نمی‌شود که شائبه القای اندیشه‌ای خاص ایجاد شود و مربی و تسهیلگر با مداخله به‌موقع می‌تواند ابعاد مثبت و دردمندانه قصه‌های بهرنگی را وضوح بخشد و ابعاد رادیکال قصه‌ها را به بحث و بررسی بگذارد.

باوجود موارد یادشده، درباره قصه‌های صمد بهرنگی پژوهش مستقلی از حیث توجه دقیق بر جزئیات ساختاری زبان‌شناختی به‌ویژه کارکرد فرآیند تکرار یا دوگان‌سازی به‌عنوان مؤلفه سبکی صمد بهرنگی یافت نشد. فرآیند تکرار از دیدگاه شمیسا سومین روشی است که در بدیع لفظی، موسیقی کلام را به وجود می‌آورد یا افزون می‌کند و به‌صورت تکرار واک، هجا، واژه، عبارت یا جمله یا مصراع است (شمیسا، ۱۳۸۶، ص. ۷۳). روش تکرار معمولاً در سطح کلام بررسی می‌شود. شقاقی در مقاله‌ای فرآیند تکرار کامل و ناقص را توضیح می‌دهد و می‌نویسد: تکرار کامل را می‌توان نوعی ترکیب به‌شمار آورد (شقاقی، ۱۳۷۹، ص. ۵۳۰). وی و حیدرپور بیدگلی (۱۳۹۰) در مقاله دیگری تکرار را براساس نظریه بهینگی^(۱) توصیف کرده و نشان می‌دهند جزء مکرر و نیز واژه مکرر حاصل از این فرآیند دارای هویت واجی و نوایی‌اند و می‌توان تمایل جزء مکرر به بی‌نشانی در تکرار کامل پژوهشی و تکرار ناقص در زبان فارسی را توصیف نمود. راسخ مهند (۱۳۸۸) به بررسی معنایی تکرار در زبان فارسی پرداخته و براساس دیدگاه موراوچیگ *Moravcsik* و کاجیتانی *Kajitani* معنای واژه‌های مکرر را در چهار طبقه افزایش کمیت و شدت، کاهش کمیت و شدت بررسی کرده و ساخت‌ها و معانی واژه‌ها را در تکرار کامل و ناقص برحسب نمودار و سلسله‌مراتب معنایی مشخص کرده است. نام‌آواها به‌دلیل نامشخص بودن پایه در طبقه‌بندی وی نیامده‌اند. رضایتی و سلطانی (۱۳۹۴) با توجه به الگوی ساخت‌واژی به بررسی تکرار کامل و ناقص در واژه‌های مکرر فارسی (حدود هزار و پانصد واژه از منابع گوناگون) پرداخته و نشان داده‌اند که مقولات دستوری به‌دست‌آمده از تکرار گاه می‌تواند متفاوت با مقولات دستوری پایه و جزء مکرر باشد. احمدی بیدگلی و قاری به بررسی ارزش تکرار از دیدگاه مکتب

صورتگرایی پرداخته و اذعان می‌دارند که تکرار یکی از زیرساخت‌های صنایع بدیعی است که به واسطه ساختار منظم و منطقی برای بسیاری از آرایه‌های لفظی از جمله هم‌صدایی، هم‌حروفی، سجع، جناس، تصدیر، طرد، عکس، تشابه‌الاطراف و ... و از کوچکترین واحد زبان (واج) تا بزرگترین واحد زبان (جمله) و حتی در شعر نیمایی (بند) شکل گرفته است (۱۳۹۷) که در پژوهش پیش‌رو علاوه بر تکرار واژه با نمونه‌هایی از تکرار جمله نیز در این قصه‌ها مواجه هستیم.

۴-۱- پرسش‌های پژوهش

- آیا در مجموعه این قصه‌ها، بسامد کاربرد کلمات مکرر و مرکب به میزان درخور توجهی بالا است؟
- در چه ساختاری بیشترین تنوع وجود دارد؟
- دلایل استفاده از کلمات مکرر و مرکب در این قصه‌ها چیست؟
- آیا تکرار در این قصه‌ها به‌عنوان یک مقوله ساختاری و سبکی مطرح است؟

۵-۱- هدفمندی قصه

به قول ژاک لِنار Jacques Lennard هر نوشته‌ای مخاطبی دارد و در نتیجه به‌طور آشکار یا ضمنی با خوانندگانی روبه‌روست (پوینده، ۱۳۹۲، ص. ۷۷). به‌عنوان مثال داستان واقع‌گرا علاوه بر اینکه می‌تواند شبکه‌های اجتماعی را بازنمایی کند و به کودک امکان دهد از طریق تجربه داستان جای خود را در مکان و زمان بازشناسی کند به همین صورت می‌تواند ارزش‌های اجتماعی مختلفی را انتقال دهد. مبارزه با نژادپرستی، سلطه خارجی و ستم سیاسی از جمله ارزش‌هایی است که موضوع بسیاری از داستان‌های واقع‌گرا را در ادبیات کودک تشکیل می‌دهد (پولادی، ۱۳۸۷، ص. ۲۸۰). نمونه این‌گونه داستان‌ها که اغلب جلوه‌های جدیدی از قصه‌های عامه و پریان هستند، توسط صمد بهرنگی در قالب ادبیات کودک و نوجوان در ایران پایه‌گذاری شده است. «ادبیات کودکان و نوجوانان حاصل تلاش هنرمندان است که در قالب کلام عرضه شود و با زبان و شیوه‌ای مناسب و درخور فهم کودک یا نوجوان او را به سوی رشد هدایت کند» (رحماندوست، ۱۳۶۸، ص. ۵). از آنجاکه بارزترین و مهم‌ترین ویژگی آثار ادبیات کودک ارسال پیام‌های آموزشی از طریق ایجاد فضایی جذاب و سرگرم‌کننده است (نک. ذبیح‌نیا و بردخونی، ۱۳۹۲، ص. ۲۱۷) در فرآیند تولید ادبیات کودک کسی نمی‌تواند بگوید: «من برای دل خودم می‌نویسم»، بلکه همین‌که بگوید برای کودکان می‌نویسم یک سری قواعد و معیار را پذیرفته‌اید (عموزاده خلیلی، ۱۳۸۷، ص. ۶). داستان‌نویس متعهد گرچه می‌داند داستان باید خواننده را سرگرم کند، در نهایت کارش تعلیم‌دادن است و آگاه‌کردن. ادبیات به‌طور عام و داستان به‌طور خاص نوعی تبلیغ است، چون تأثیری که داستان خوب بر اذهان می‌گذارد، هیچ وعظ و خطابه یا مقاله استادانه‌ای نمی‌گذارد. (میرصادقی، ۱۳۹۴، ص. ۵۷) بهرنگی در مطلبی که به تفصیل درباره ادبیات کودکان نوشته است به این نکته اشاره می‌کند: «دیگر وقت آن گذشته است که ادبیات کودکان را محدود کنیم به تبلیغ و تلقین نصایح خشک و بی‌بربرگرد ...» (بهرنگی، ۱۳۴۸، ص. ۱۲۰). با استناد به یادداشت‌های بهرنگی پیش‌از آغاز برخی قصه‌ها مثل «بچه‌ها بی‌شک آینده در دست شماست ...» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۵۹) می‌توان چنین استنباط کرد که وی با قصد آگاهی به مخاطبان خود دست به نگارش قصه‌ها زده است و ما با متونی مواجهیم که تک‌تک اجزای سازنده‌اش، نه به‌طور تصادفی یا برحسب غلیان‌های عاطفی و ناخودآگاه، بلکه کاملاً هوشمندانه، آگاهانه، هدفمند و تعمدی گزینش و چینش شده‌اند. به قول براهنی: «قصه فقط زمینه و محیط و فضا و لحن نیست. هر نوع قصه‌ای از هر مکتب و سبک و عرف و عادت و ملیتی با در نظر گرفتن نوعی ساختمان و اجزاء متشکله آن ساختمان نوشته شده است» (براهنی، ۱۳۹۳، ص. ۳۶۸). چنانکه فرای نیز گفته است: «اینکه نویسنده‌ای به قصد نوشتن بنشیند و از چیزی که می‌خواهد به وجود بیاورد علم و اطلاعی نداشته باشد در حکم النادر کالمعدوم است. پس نوعی قدرت مهارکننده و هماهنگ سازنده همان چیزی که کالریج «اینی شیاتیو» (Initiative) می‌نامد، بسیار جلوتر از نوشتن در ذهن شاعر/نویسنده جا می‌گیرد» (فرای، ۱۳۹۱، ص. ۲۹۴). کما اینکه صاحبان اندیشه و

متفکران و فیلسوفان و سیاستمداران بزرگ همواره می‌کوشند که عقاید و آراء خود را با زبان غیرمستقیم و مؤثر قصه به مردم شناسانند و یا قصه‌پردازان هنرمند را وادارند که از کلام مؤثر قصه برای طرح عقاید و افکار آنها بهره‌گیرند. افلاطون از نخستین اندیشمندانی است که بخشی از کتاب مشهور خود «جمهوریت» را به بیان اهمیت قصه برای کودکان و نوجوانان اختصاص داده است (رحماندوست، ۱۳۶۸، ص. ۲۱). یکی از ابزارهای کارآمد در بحث اثرگذاری متن بر مخاطب تکرار است. «تکرار از آرایه‌های ادبی است که به معنی دوباره یا چندباره آوردن واژه‌ای است، به گونه‌ای که بتواند بر موسیقی درونی بیفزاید و تأثیر سخن را بیشتر سازد. این مشخصه سبکی از قوی‌ترین عوامل تأثیرگذار و بهترین وسیله‌ای است که عقیده یا فکری را به کسی القاء کند» (علیپور، ۱۳۷۸، ص. ۸۹). بنابراین «تکرار تأثیر عمده‌ای در بهینه‌سازی معنا و پختگی آن دارد و در گزینایی مخاطب بسیار موثر است» (بنی‌طالبی و فروزنده، ۱۳۹۶، ص. ۳۶).

۳- نقش صمد بهرنگی در ادبیات کودک و نوجوان ایران

قصه‌گویی با قدمتی به تاریخ پیدایش بشر از رایج‌ترین شیوه‌های انتقال تجربه بوده است. برخلاف نظریه عباس یمنی شریف که معتقد بود ادبیات کودک باید انتقال‌دهنده شادی و سرخوشی به کودکان باشد، صمد بهرنگی ادبیات کودکان را پلی می‌دید بین دنیای رنگین بی‌خبری کودکی و دنیای تاریک و آگاه و تا حدودی تلخ بزرگسالان. آثار او گرچه پای در قصه‌های عامیانه سرزمینش دارد ولی رویکرد آن نوگرایانه و محدوده‌شکن است. قهرمان‌های داستان‌های واقعی و نیمه‌واقعی او همه فرزندان رنج و کار بودند و عمدتاً از جامعه دهقانی و حاشیه‌نشین‌های شهری. از این جهت می‌توان نقش صمد بهرنگی را در ورود ادبیات کودکان ایران به عصر خلق ادبی براساس الگوهای ادبیات عامیانه با نقش هانس کریستین آندرسن در ادبیات غرب مقایسه کرد (نک. قزل ایغ، ۱۳۹۷، ص. ۱۱۸). درویشیان نیز بر این باور است که بهرنگی قبل از هر چیز به فکر نجات بچه‌ها، این سازندگان دنیای آینده افتاد ... آزادی، آرمان تمام قهرمان‌های داستان‌های اوست (درویشیان، ۱۳۵۶، ص. ۱۳-۲۶). خود او نیز ذیل مقاله ادبیات کودکان می‌نویسد: «باید جهان‌بینی علمی و دقیقی به بچه داد، معیاری به او داد که بتواند مسائل گوناگون اخلاقی و اجتماعی را در شرایط و موقعیت‌های دگرگون‌شونده دائمی و گوناگون اجتماعی ارزیابی کند» (بهرنگی، ۱۳۴۸، ص. ۱۲۳). بهرنگی به‌عنوان آموزگار، ضمن وقوف بر کارکردهای گوناگون قصه، قصه‌گویی را یکی از ابزارهای مؤثر زبان‌آموزی می‌داند (نک. بهرنگی، ۱۳۳۶، ص. ۹۰). همان‌گونه که تولستوی «سعی کرد زبان ادبی را نخست از طریق ترجمه واژگان خود کودکان روستایی به زبان قصه‌های عامیانه و سپس از راه ترجمه زبان قصه‌ها به زبان ادبی روسی به آنان بیاموزد» (ارجی، ۱۳۹۳، ص. ۲۱).

۳-۱- قصه به منظور زبان‌آموزی

باتوجه به اینکه زبان، افزون‌بر ابزار اطلاع‌رسانی، وسیله مهم برقراری و حفظ ارتباط با سایر مردم است «کودکان باید نه فقط تلفظ، دستور و واژگان زبانشان را بیاموزند، بلکه باید چگونگی استفاده از زبان در کنش متقابل محاوره‌ای را نیز فرا گیرند تا بتوانند روابط اجتماعی برقرار نموده و در ارتباطات دو جانبه (به جای صحبت با خود) مشارکت نمایند» (ترادگیل، ۱۳۹۵، ص. ۱۶۵)؛ اما «هنگامی که آموزش به زبانی غیر از زبان مادری دانش‌آموز صورت می‌گیرد و زبان مدرسه با زبان پیرامون کودک متفاوت است یادگیری مدرسه‌ای در محیط خارج از آن به گونه‌ای شایسته تقویت و تکرار نمی‌شود، در این روش علاوه بر پیامدهای منفی آموزشی و فرهنگی، پیامدهای روانی و اجتماعی نیز بر سیاست رسمیت یک زبان در جامعه چندزبانه مترتب است» (شادی‌گو و کمری، ۱۳۹۳، ص. ۳۰۱) زمانی که صمد در روستاهای آذربایجان مشغول آموزگاری بود متوجه اهمیت این موضوع شد و کوشید تا در آموزش زبان فارسی به دانش‌آموزان ترک زبانش از ابزار قصه‌هایی که می‌آفرید، نهایت

بهره را ببرد تا شکافی که میان کودکان طبقه کارگر روستایی با ثروتمندان شهری ایجاد شده، به واسطه انس و تسلط بر زبان و ادبیات فارسی پر کند. ایده‌ای که به نظر می‌رسد در نظام آموزشی تاکنون مغفول مانده است. کمابینه او به هدف ابزاری کتاب‌های قرائت فارسی معترض بود و باور داشت «محتوایشان فقط برای انباشتن ذهن است و دور نگه‌داشتن اذهان از آنچه دوروبر می‌گذرد و فاصله‌انداختن میان دانش‌آموز و شاعر و نویسندگان زمان خود» (بهرنگی، ۱۳۴۸، ص. ۴۴)

۴- ویژگی‌های زیبایی‌شناختی قصه‌های صمد بهرنگی

از بسیاری از جنبه‌ها زبان داستان با زبان غیر داستان متفاوت است. نخستین تفاوت خود را در سطح هدف ارتباط می‌نمایاند. اگرچه ممکن است هدف متن‌های ادبی انتقال اطلاعات هم باشد، این متن‌ها در وهله نخست کارکرد زیبایی‌شناختی دارند. نیروی تخیل مخاطب، همه حس‌ها بینایی، شنوایی، بویایی، چشایی و بساوی را برمی‌انگیزد و واکنش‌های ذهنی و احساسی را در او تحریک می‌کند (نیکولایوا، ۱۳۹۸، ص. ۳۲۸-۳۲۹). قصه‌های صمد بهرنگی را در تقسیم‌بندی قصه‌های قومی می‌توان در زیرگروه «قصه‌های تکرار شونده یا زنجیره‌ای» (*Cumulative Tale*) قرار داد که در آنها عناصر داستانی از شخصیت گرفته تا گفتگو منظم تکرار می‌شوند تا قصه به سرانجام برسد. این قصه‌ها برای کودکان آثار مناسبی هستند؛ زیرا الگوی تکرار شونده حوادث و گفتگوها و شخصیت‌ها به آنها امکان می‌دهد جریان قصه را به خوبی درک کنند و با درون‌مایه آن ارتباط برقرار کنند (فزل ایاغ، ۱۳۹۷، ص. ۱۳۸-۱۳۹). نقش عنصر تکرار در قصه‌های صمد به گونه‌ای برجسته و ملموس است که می‌توان آن را در زمره ویژگی‌های بلاغی قصه قرارداد. چنان‌که بسیاری از ویژگی‌های شاخص قالب ادبی از قبیل قافیه، تجانس آوایی، بحر عروضی، تضاد و طباق و مثل نیز قالب ریطوریقای یا بلاغی‌اند.

۴-۱- ریطوریکا

ریطوریکا از آغاز به دو معنی بوده؛ گفتار زینتی و گفتار اقناعی. ریطوریقای زینتی از نفس ادبیات جدایی‌ناپذیر است. همان ساختار لفظی مفروضی که به خاطر خودش وجود دارد، به صورت ایستا بر شنوندگان اثر می‌گذارد و آنها را به سمت تحسین زیبایی یا نکته‌سنجی می‌برد. ریطوریقای اقناعی عبارت است از ادبیات کاربردی یا استعمال صناعت ادبی به منظور تقویت قدرت استدلال که شنوندگان را به صورت پویا به سمت جریان عمل می‌برد (فرای، ۱۳۹۱، ص. ۲۹۳-۲۹۴). در تاریخ ریطوریکا نظریه نسبت طبیعی صدا با مفهوم مکرر در مکرر سر برمی‌آورد. بعید است که چنین نسبت طبیعی در کار بوده باشد ولی پیداست که عنصری به نام عنصر نام‌آوایی در زبان وجود دارد و شاعر آن را متکامل می‌سازد و استفاده می‌کند. ساده‌تر این است که هارمونی تقلیدی را کاربرد خاص ویژگی ریطوریقای در نظر بگیریم که با کمیت کلاسیک همسان است، منتها بهتر است آن را به «کیفیت» متصف کنیم؛ یعنی الگوهای اکفایی که مصوت‌ها و صامت‌ها آن را می‌سازند. جایی که کیفیت پیوسته یا الگوی آوایی وجود دارد (همان، ۳۱۲). چنین به نظر می‌رسد که استفاده گسترده از این الگوهای آوایی در قصه‌های بهرنگی آن را به تکنیک ثابت وی در ساختمان روایت‌هایش تبدیل کرده است.

۴-۲- اسم صوت / نام‌آوا

اصطلاح نشانه‌شناسی *Semiology/Semiotics* به نظریه نشانه‌ها اشاره دارد و به روشی دلالت می‌کند که بر مبنای آن بررسی نشانه‌ها و نظام‌های نشانه‌ای می‌تواند مسائل مربوط به معنا و ارتباط را تبیین کند (معرک نژاد، ۱۳۹۳، ص. ۴۹). نجفی نیز در تقسیم‌بندی انواع نشانه به این موضوع اشاره می‌کند که دلالت گروه الفاظی را که در دستور زبان «اصوات» می‌نامند می‌توان از مقوله دلالت طبیعی شمرد و دلالت گروه الفاظی را که به «نام‌آوا» معروف است؛ یعنی الفاظی که به تقلید از اصوات موجود در طبیعت ساخته شده است (مثلاً شرشر آب) می‌توان از مقوله دلالت تصویری دانست (نجفی، ۱۳۹۵، ص. ۱۶). رضایتی و سلطانی (۱۳۹۴، ص. ۹۶) هر دو گروه را در تقسیم‌بندی انواع تکرار در زیرمجموعه تکرار کامل نافزوده نام‌آوایی

قرار داده‌اند. نمونه‌هایی از نام‌آوا یا اصوات در قصه‌های بهرنگی به شرح زیر است:

جدول شماره ۱

ردیف	نام‌آوا/ اسم صوت	شماره صفحات شامل این نام‌آوا	تعداد تکرار
۱	بیچ	۱۰، ۱۰۳، ۲۹۵	۳
۲	فارقار	۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۳، ۳۷، ۳۸، ۵۲، ۵۴ (بار۴)، ۵۵ (بار۲)، ۵۸ (بار۲)	۱۹
۳	هقهق	۲۰، ۲۱، ۴۲ (بار۲)، ۱۱۹، ۱۲۱، ۱۳۰، ۲۳۱	۸
۴	های‌های	۲۰، ۲۵۴	۲
۵	پرپر	۱۹، ۲۱	۲
۶	عوعو	۲۵، ۲۶، ۱۱۴، ۱۷۱	۴
۷	تاپ‌تاپ	۱۵، ۳۱، ۴۰، ۴۲، ۲۱۵	۵
۸	بع‌بع	۶۱	۱
۹	قل‌قل	۸۱، ۲۲۳	۲
۱۰	خرخر	۱۵۲، ۱۵۵، ۱۵۶	۳
۱۱	لندلند	۱۴۲	۱
۱۲	خش‌خش	۱۴۳	۱
۱۳	پیف‌پیف	۱۴۴	۱
۱۴	تیک‌تیک	۲۱۵، ۲۱۶	۲
۱۵	جرینگ‌جرینگ	۲۱۶ (بار۳)، ۲۱۷	۴
۱۶	مع‌مع	۲۹۱	۱
۱۷	بع‌بع	۲۹۱	۱
۱۸	قاه‌قاه	۱۴۲، ۱۵۱، ۱۵۲، ۳۰۲، ۳۳۵	۵
۱۹	عرعر	۲۱۵	۱
۲۰	واق‌واق	۲۴۹	۱

در این راستا ذیل تعریف اسم صوت (دلالت ذاتی/تسمیة تقلیدی) در فرهنگ اصطلاحات ادبی چنین آمده است: استفاده از دلالت ذاتی کلمات (سرچشمه‌گرفته از خاصیت آوایی کلماتی که ادای اصوات آنها بیان‌کننده معنای آنهاست) با درآمیختن و تجمع و تناسب بین اصوات به لحاظ اندازه، حرکت، نیرو و ادا موجب تبلور و انتقال احساس خاصی می‌شود. (داد، ۱۳۹۲، ص. ۲۲۲). این یکی از همان کارکردهایی است که بهرنگی به‌واسطه آن با مخاطبان قصه‌های خویش رابطه‌ای صمیمانه برقرار کرده است. مخاطبانی که او به‌خوبی می‌شناسد و می‌داند از آنها چه می‌خواهد و درنهایت این نکته را گوشزد می‌کند که «هیچ‌کدام از افسانه‌ها ارزش علمی ندارند ... ما باید افکار و گفتگوها و رفتارمان را از زمان و مکان خودمان بگیریم. ما باید قهرمان زمان خودمان را جستجو کنیم و خودمان را در یک زمان و مکان محدود نکنیم. قرن بیستم زمان ماست و سراسر دنیا مکان ما» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۱۴۸).

۳-۴- تکنیک/ سبک ریطوریقایی صمد بهرنگی

بنابر تعریف، تکنیک (Technique) مجموعه شیوه‌هایی است که در بیان روایت به کار می‌روند، پس روش، شیوه و متد (Metod) است و فقط در فرم روایت تجلی پیدا می‌کند و در خدمت چگونگی گفتن است و در فضای داستان یا «چه» گفتن دخالت ندارد. به تعبیری دیگر، تکنیک ابزاری است معطوف به‌صورت، شکل، فرم و ساختار روایت (بی‌نیاز، ۱۳۹۴، ص. ۱۰۲). این تعریف تنها بخشی از هدفمندی استفاده از این الگوها توسط بهرنگی را در برمی‌گیرد؛ اما در تعریف سبک

می‌خوانیم؛ سبک، شیوه نویسنده است در چگونگی کاربست زبان در امر روایت. رویکرد نویسنده به متن و بافت روایت بر دو عنصر زبان و اندیشه پی‌ریزی می‌شود. سبک، ساختارهای نحوی نمونه‌ای، شکل برخورد با موضوع داستان، نوع موضوع، انواع صورت‌های خیال، گونه‌های تصویرسازی و دیدگاه و هر نوع ویژگی زبان‌شناختی را در برمی‌گیرد (فرای، ۱۳۹۱، ص. ۱۰۱). در بررسی عوامل مختلفی که سبک متون را پدید می‌آوردند، سه عامل نگرش مؤلف، گزینش زبان و عدول از هنجار یا انحراف از نرم را دخیل دانسته‌اند. بنابراین رویکرد، نگرش مؤلف و نهفته‌های ذهنی او به‌طور ناخواسته در خط‌مشی او نسبت به گزینش زبان انعکاس می‌یابد (داد، ۱۳۹۲، ص. ۲۸۲). زبان علاوه بر رساندن خبر یک وظیفه مهم دیگر هم دارد و آن تبیین عواطف و احساسات انسان است. در زبان عاطفی، تکرار لازمه هنرآفرینی و خلاقیت هنرمندانه است (خلیلی جهان‌تیغ، ۱۳۸۰، ص. ۳۰). این تعریف جامعیت کافی درباره استفاده عامدانه بهرنگی از فرآیند تکرار یا دوگان‌سازی به‌عنوان نشانه‌ای درخوربررسی در متن قصه‌هایش را دارد.

۴-۴- زیبایی‌شناسی تکرار

تکرار از فرآیندهای مهم واژه‌سازی در زبان فارسی است. در این شیوه تمام یا بخشی از پایه در سمت چپ یا راست آن تکرار می‌شود که گاه با افزوده‌هایی همراه است (رضایتی و سلطانی، ۱۳۹۴، ص. ۱۰۸). تکرار از مسائل اساسی زیبایی‌شناسی هنر است و در اصل آن را باید یکی از مختصات سبک ادبی قلمداد کرد (شمیسا، ۱۳۸۶، ص. ۸۳). تکرار یا مکرر، لفظی را در سخن به‌قصد تأکید یا تعظیم یا غرضی دیگر دو یا چند بار آوردن است (رادفر، ۱۳۶۸، ص. ۴۰۳). تکرار به‌طور عمده در خدمت تقویت بار موسیقایی زبان است که از دیدگاه مباحث زیبایی‌شناسی کلام قابل تأمل است و نوعی هنجارگریزی در محور زبان ایجاد می‌کند (سلاجقه، ۱۳۸۷، ص. ۳۴۹). «تکرار در داستان کلیشه و زینت و واژگان میان‌تهی و ساختگی نیست، بلکه نظم دهنده و پدیدآورنده فضا و ساختار مضاعف در این گونه متون است و بین بخش‌ها و واژگان داستانی روابط ارگانیک و متقابل به وجود می‌آورد» (ارجی، ۱۳۹۳، ص. ۲۱). به‌گونه‌ای که ویژگی ذاتی برخی داستان‌های کودک است و از زمان فرهنگ شفاهی رواج داشته نیز ابزاری است که خودآگاهانه برای تقویت حافظه به‌کاررفته است. تکرار واژگانی در داستان‌های کودک افزون‌بر ساختاربندی خود داستان می‌تواند ابزاری برای آموزش و گسترش دایره واژگانی کودکان باشد؛ یعنی برای کلی‌ترین هدف آموزشی ادبیات کودک به‌کارگرفته شود (نیکولایوا، ۱۳۹۸، ص. ۳۲۳).

۵- انواع تکرار در قصه‌های صمد بهرنگی

اگرچه سلاجقه در کتاب نظریه‌های نقد شعر کودک و نوجوان، مقوله تکرار را به‌صورت تکرار واج، تکرار واژه، تکرار اسم صوت، تکرار قسمتی از واژه، تکرار فعل، تکرار مسند و قید، تکرار مسندالیه و مسندالیه در ترکیب‌های دوتایی، تکرار جمله و تکرار آغازها در پایان (سفر حلقوی شعر) تقسیم‌بندی و بررسی کرده است (سلاجقه، ۱۳۸۷، ص. ۳۴۹-۳۵۷)؛ اما این شیوه در پژوهش حاضر مدنظر ما نیست، بلکه در این مقاله قصد داریم قصه‌های صمد بهرنگی را از نظر الگوهای فرایند تکرار در زبان فارسی با نگاهی نظام‌مند میان قاعده و معنای ایجادشده در درون شبکه زبانی بررسی کنیم.

۵-۱- تکرار برای تأکید

نیکولایوا (Maria Nikolajeva) ذیل عنوان شگردهای سبکی، درباره تکرار چنین می‌نویسد: تکرار اگرچه از نظر سبکی معمولاً شیوه‌ای ضعیف و نامناسب به‌شمار می‌آید؛ اما بسیاری وقت‌ها به‌عمد به‌کارگرفته می‌شود و می‌تواند تأثیر زیادی داشته باشد. این تکرار برای تأکید است و اینک برخی از نمونه‌های آن:

«آن شب جنگل را، آن جنگل پر از اسرار را» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۱۲۲).

«دریچه را، دریچه خانه‌اش را» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۳۰).

«مسخره‌اس خیلی هم مسخره‌اس» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۰۸).

«ستاره بود و ستاره بود، میلیون‌ها ستاره» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۱۱۳).

«یک قران بده، یک قران که چیزی نیست» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۲۱۲).

همچنین ربط مکرر (*Polysyndeto*) (به‌کاربردن «و») مانند «روزها و هفته‌ها و ماه‌ها و سال‌ها» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص.

۱۲۲، ۱۷۰) تأکید بیشتری بر این ساختار می‌گذارد. در ادامه به موارد بسیاری از این دست، در قصه‌های صمد بهرنگی بر پایه تقسیم‌بندی انواع تکرار خواهیم پرداخت.

۲-۵- تکرار فاصله‌دار

مورد دیگر تکرار فاصله‌دار (*Distant repetition*) ست که نیکولایوا آن را ابزار ادبی قدرتمندی می‌داند که با تکرار یک واژه یا عبارت کلیدی در لحظه‌هایی ویژه به‌طور ضمنی بر حضور آن در سراسر متن دلالت می‌کند (نک. نیکولایوا، ۱۳۹۸، ص. ۳۳۴). به‌عنوان مثال در قصه تلخون از قصه‌های بهرنگی عبارت «ده سال است که ...» ۹ بار در متن تکرار شده است (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۲۵) یا در قصه‌های دیگر وی، عبارت‌های «بیش‌از نیم مشت، کم از یه مشت / یکی هزار شه، خدا برکت بده / اول آخری شه، دیدید دیگه نبینید / دیگه از این غلط‌ها نکنی» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۳۱)؛ «سه دفعه» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۱۶)؛ «هفت قبر به ...» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۳۰) هرکدام ۳ بار و «الآن ... را هم می‌خورم» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۶۲-۳۶۳) ۵ بار؛ «بوی گند» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۸۶-۸۴) ۴ بار؛ «چیز گنده و بدترکیب» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۱۲۰) ۲ بار؛ «ماه‌ها و سال‌ها» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۱۳) ۷ بار؛ «از کجا می‌آید؟ به کجا می‌رود؟ کسی نمی‌داند!» (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۱۰۱) ۲ بار در متن تکرار شده‌اند.

۳-۵- تکرار کامل

در زبان فارسی فرایند تکرار انواع گوناگونی دارد. به‌طورکلی می‌توان این فرایند را در زبان فارسی به دو نوع کلی تکرار کامل و تکرار ناقص تقسیم کرد. فرایند تکرار کامل به شکل‌های مختلفی در زبان فارسی صورت می‌گیرد. الف) تکرار کامل نافزوده؛ ب) تکرار کامل افزوده؛ ج) تکرار کامل پژواکی (شقایق، ۱۳۹۰، ص. ۵۸). نخست به بررسی نمونه‌های موجود در قصه‌های بهرنگی از نظر فرایند تکرار کامل می‌پردازیم. فرایند تکرار کامل، فرآیندی است واژ-واجی که در آن تمام پایه تکرار می‌شود (McCarthy et al., 2006, p. 182).

۱-۳-۵- تکرار کامل افزوده

در تکرار کامل افزوده علاوه‌بر اینکه کلمه پایه به‌طور کامل تکرار می‌شود، عنصری دستوری (حرف‌افزافه یا وند) نیز میان یا پایان صورت مکرر قرار می‌گیرد (شقایق، ۱۳۹۰، ص. ۶۱). بر این اساس شقایق تکرار کامل افزوده را به دو نوع؛ میانی و پایانی تقسیم کرده است؛ اما چنانکه در ادامه می‌آید، در متن قصه‌های صمد بهرنگی نمونه‌هایی از ترکیب افزوده آغازین و میانی، میانی و پایانی هم دیده می‌شود که در تقسیم‌بندی‌های پژوهش‌های پیشین اشاره‌ای به آنها نشده است.

۵-۳-۱-۱- تکرار کامل افزوده میانی

جدول شماره ۲

مجموع	تعداد تکرار	شماره صفحات	نمونه‌ها	ردیف	ساختار
۱۹	۱	۱۷۷	سریه سر	۱	اسم/صفت/ قید + به + اسم/ صفت/ قید
	۱	۱۸۷	دست به دست	۲	
	۱	۱۸۹	حال به حال	۳	
	۱	۱۹۷	ثانیه به ثانیه	۴	
	۳	۲۱۱، ۲۵۵، ۳۳۳	رو به رو	۵	
	۱	۲۱۲	دو به دو	۶	
	۴	۲۴۷، ۲۵۶، ۲۵۷، ۳۴۵	روز به روز	۷	
	۱	۲۵۲	خود به خود	۸	
	۱	۲۵۳	منزل به منزل	۹	
	۲	۳۲۸، ۲۷۴	گور به گور	۱۰	
	۲	۱۸۲، ۳۳۹	سال به سال	۱۱	
	۱	۳۲۷	جابه جا	۱۲	
۲	۱	۳۲۲	گوش تا گوش	۱۳	اسم + تا/ که + اسم
	۱	۲۸۴	هنوز که هنوز	۱۴	
۶	۲	۱۰۲، ۳۱۳	دست در دست	۱۵	اسم + اندر/ در/ پشت + اسم
	۲	۱۲۲، ۳۳۳	پی در پی	۱۶	
	۱	۱۵۸	قطار در قطار	۱۷	
	۱	۲۹۳	سؤال پشت سؤال	۱۸	
۲	۱	۱۵۲	دست بردست	۱۹	اسم + بر + اسم
	۱	۲۸۰	نعش بر نعش	۲۰	
۳۳	۷	۱۰، ۶۴، ۷۰، ۷۸، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۲۹	پیچ و پیچ	۲۱	اسم/ قید/ صفت/ فعل + و + اسم/ قید/ صفت/ فعل
	۱	۱۰۹	مِن و مِین	۲۲	
	۱	۱۹۶	خش و خش	۲۳	
	۱	۱۰۲	تندتر و تندتر	۲۴	
	۱	۳۰۰	نزدیک تر و نزدیک تر	۲۵	
	۱	۲۲۴	بالا تر و بالاتر	۲۶	
	۴	۹۲، ۲۷۳، ۲۸۱، ۳۶۲	آمد و آمد	۲۷	
	۱	۱۰۲	رقصیدند و رقصیدند	۲۸	
	۱	۱۴۱	آمدند و آمدند	۲۹	
	۱	۱۷۱	رفتند و رفتند	۳۰	
	۱	۱۸۵	درشت تر و درشت تر	۳۱	
	۷	۲۷۲، ۲۹۴، ۲۹۸، ۳۵۹، ۳۶۲، ۳۶۳	رفت و رفت	۳۲	

	۳	۲۷۰، ۲۶۱، ۲۵۲	چنان و چنان	۳۳	
	۱	۲۵۶	می خورد و می خورد	۳۴	
	۱	۲۵۸	چه و چه	۳۵	
	۱	۳۳۴	دوید و دوید	۳۶	
۱	۱	۳۰۴	جور و اجور	۳۷	ماده مضارع / اسم + وا + ماده مضارع / اسم
۵	۱	۲۶۰، ۲۴۹، ۱۶۴	لب از لب	۳۸	اسم / صفت + (تر) + از + اسم / صفت
	۲	۲۸۰، ۲۵۹	کار از کار	۳۹	
	۱	۲۶۳	قدم از قدم	۴۰	
	۱	۲۶۳	بدتر از بد	۴۱	
۱۲	۴	۱۸۹، ۱۵۸، ۱۵۶	سرد سرد	۴۲	اسم / صفت - ی + اسم / صفت
	۱	۱۷۶	سفید سفید	۴۳	
	۱	۱۰۰	پرپر	۴۴	
	۱	۱۴۱	تاریک تاریک	۴۵	
	۴	۱۷۱، ۱۶۷، ۱۶۴، ۵۳۷	تنهای تنها	۴۶	
	۱	۱۸۱	آباد آباد	۴۷	
۱	۱	۱۳۴	دل تودل	۴۸	اسم + تو + اسم
۳	۳	۳۵۹، ۲۴۷، ۱۸۷	دست روی دست	۴۹	اسم + رو / روی + اسم
۲۲	۷	۲۱۶، ۲۱۵، ۲۰۹، ۱۱۸، ۱۱۱ ۳۳۰، ۲۱۹	جور اجور	۵۰	اسم / صفت / ماده مضارع + ا + اسم / صفت / ماده مضارع
	۵	۲۷۱، ۹۹، ۹۱، ۶۱	دورادور	۵۱	
	۷	۲۲۴، ۲۱۹، ۱۳۸، ۹۸، ۹۱	رنگارنگ	۵۲	
	۱	۹۱	گوناگون	۵۳	
	۲	۲۵۳، ۲۳۷	پیچاپیچ	۵۴	
۴	۲	۲۵۹، ۲۵۸	کس و ناکس	۵۵	قید / اسم / فعل + و + بی / نا / ن + قید / اسم / فعل
	۱	۱۷۸	دادوبی داد	۵۶	
	۱	۱۲۱	آمدنیامد	۵۷	
۵	۱	۱۱۳	میلیون هامیلیون	۵۸	اسم / صفت + نشانه جمع (ها / ان) + اسم / صفت
	۱	۱۳۲	میلیاردها میلیاردها	۵۹	
	۲	۱۳۲	هزاران هزار	۶۰	
	۱	۲۹۹	هزارها هزار	۶۱	
۱۱۵	جمع کل				

تکرار در برخی زبان‌ها نیز مفهوم عادت یا تصادفی بودن عمل و یا استمرار و تکرار عمل را گاه درباره چند چیز یا فرد مختلف در فعل‌ها می‌رساند (McCarthy et al., 2006, p. 181)؛ مانند نمونه‌های روزبه‌روز، سال‌به‌سال، بی‌درپی، دوید و دوید و ... که در جدول بالا آمده است.

۵-۳-۱-۲- تکرار کامل افزوده آغازین و میانی

تنها نمونه موجود در قصه‌های صمد که مفهوم قسم می‌دهد به+پایه+به+پایه: به‌کی‌به‌کی (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۱۶۳). در مواردی از این دست «تکرار می‌تواند باعث بروز و پرورش معانی و ترکیبات جدید» شود. (بنی‌طالبی و فروزنده، ۱۳۹۶، ص. ۳۹)

۵-۳-۱-۳- تکرار کامل افزوده پایانی

جدول شماره ۳

مجموع	تعداد تکرار	شماره صفحات	نمونه‌ها	ردیف	ساختار
۳	۱	۲۴۳	کورکورانه	۱	اسم/ صفت/ ماده مضارع + اسم/ صفت/ ماده مضارع + ان/انه/ها
	۱	۲۶۱	دوردورها	۲	
	۱	۲۹۳	لنگ‌لنگان	۳	
۱۵	۱۱	۳۰۲، ۱۹۶	قلقلک	۴	اسم/ صفت+ اسم/ صفت + سَک/سَکی
	۳	۱۷۸، ۱۶۶، ۷۱	راست‌راستی	۵	
	۱	۲۹۱	پس‌پسکی	۶	
۶	۱	۲۹۸	نازنازو	۷	اسم/ صفت+ اسم/ صفت+ و/ ی
	۱	۱۳۰	راست‌راستی	۸	
	۲	۲۲۳، ۲۲۲	خط‌خطی	۹	
	۱	۲۸۶	پیچ‌پیچی	۱۰	
	۱	۲۵۸	گاه‌گاهی	۱۱	
۱۱	۱	۲۸۰	خرخره	۱۲	اسم+ اسم+ مـ
	۱	۲۵۹	ولوله	۱۳	
	۴	۳۳۸، ۳۳۴، ۳۰۶، ۹۹	زمزمه	۱۴	
	۳	۳۳۰، ۲۹۶، ۲۹۳	قهقهه	۱۵	
	۱	۲۴۹	امر امر	۱۶	
	۱	۲۵۱	کار کار	۱۷	
۳۵	جمع کل				

۵-۳-۱-۴- تکرار کامل افزوده میانی و پایانی

جدول شماره ۴

مجموع	تعداد تکرار	شماره صفحات	نمونه‌ها	ردیف	ساختار
۱	۱	۱۸۲	لج‌لج‌بازی	۱	اسم+ و+ اسم+ ی
۱	۱	۲۷۴	روزی‌از روزها	۲	پایه+ ی+ از+ پایه+ ها
۲	۲	۲۸۳، ۲۸۶	یکی‌یک	۳	پایه+ ی+ پایه
۴	جمع کل				

۵-۳-۲- تکرار کامل نافزوده

در این فرآیند یک سازه به‌طور کامل تکرار می‌شود. تکرار کامل پایه موجب ساخت واژه‌های مکرر کامل نافزوده می‌شود (فیاضی، ۱۳۹۲، ص. ۱۴۳). فرآیند تکرار کامل نافزوده در زبان فارسی معناهایی چون «تأکید»، «تداوم»، «تعدد و بی‌شماری» یا

«انبوهی» را در بردارد. در ساخت این دسته از واژه‌های مکرر کامل، کلمه پایه بدون حذف یا افزوده شدن عنصری به آن در جزء مکرر تکرار می‌شود (شقاقی، ۱۳۹۰، ص. ۶۱)؛ مانند نمونه‌های «دسته‌دسته، خرمن خرمن، گنده‌گنده». در جدول زیر گروه اسمی «دل و جگر» که به‌رغم بیان نوع خوردنی آن در لفظ، در واقع دلالت بر جرأت و شجاعت به‌عنوان نشانه‌ای از مردانگی دارد که در قصه تلخون در تقابل با علامت ظاهری جنس نر آمده است (بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۰۸) و از طریق تکرار مکرر آن بهرنگی بر این نکته تأکید می‌کند که مرد واقعی یا به تعبیری دیگر، انسان متعالی و خردمند و دوری‌گزین از جهل و بی‌تفاوتی نسبت به جامعه کسی است که روحیه پرسشگری و مطالبه حق و حقیقت در وجودش به منصفه ظهور رسیده است (نک. بهرنگی، ۱۳۹۷، ص. ۳۱۰).

جدول شماره ۵

مجموع	تعداد تکرار	شماره صفحات	نمونه‌ها	ردیف	ساختار
۳۳	۲	۳۵۵، ۴۳	یکی یکی	۱	تکرار کامل نافزوده اسمی
	۳	۲۱۵، ۱۰۹، ۶۲	سوراخ سوراخ	۲	
	۴	۳۱۵، ۱۰۱، ۹۴، ۹۱	دسته‌دسته	۳	
	۱	۹۸	تَرک تَرک	۴	
	۴	۳۲۱، ۳۱۸، ۱۸۱، ۲۲	تکه تکه	۵	
	۱	۱۷۱	زارزار	۶	
	۳	۲۹۸، ۱۶۴، ۳۰	زنده زنده	۷	
	۱	۲۰۰	ریز ریز	۸	
	۳	۳۳۴، ۱۹۰، ۱۸۲	عقب عقب	۹	
	۱	۱۸۷	دانه دانه	۱۰	
	۱	۲۰۹	خدا خدا	۱۱	
	۲	۲۲۴، ۲۱۴	برق برق	۱۲	
	۱	۲۷۶	فوج فوج	۱۳	
	۱	۲۴۱	بند بند	۱۴	
	۱	۲۸۵	دنیا دنیا	۱۵	
	۱	۳۰۴	خرمن خرمن	۱۶	
	۱	۳۳۰	نفس نفس	۱۷	
	۱	۳۵۱	چونه چونه	۱۸	
	۱	۳۳۶	سوسو	۱۹	
۴۳	۶	۳۴۰، ۲۸۹، ۲۸۵، ۲۸۴، ۵۰	گنده گنده	۲۰	تکرار کامل نافزوده صفتی
	۳	۲۹۷، ۲۵۲، ۵۶	پاره پاره	۲۱	
	۵	۳۴۷، ۳۱۶، ۱۷۴، ۱۷۱، ۱۱۸	یک یک	۲۲	
	۳	۹۹، ۸۹، ۲۰	نرم نرم	۲۳	
	۱	۱۹۵	آرام آرام	۲۴	
	۱	۲۴۸	تک تک	۲۵	
	۱	۳۳۴	راست راست	۲۶	
	۹	۱۷۴، ۱۳۹، ۵۰، ۲۲، ۱۸، ۱۳ ۲۹۳، ۲۸۵، ۲۱۰	راستی راستی	۲۷	
	۸	۳۳۰، ۲۰۵، ۱۵۹، ۵۸، ۵۷ ۳۳۱	بلند بلند	۲۸	

	۱	۹۱	دراز دراز	۲۹	
	۱	۱۰۰	دوتادوتا	۳۰	
	۱	۱۰۰	سه تاسه تا	۳۱	
	۱	۲۵۸	میلیون میلیون	۳۲	
	۱	۳۰۴	کوتاه کوتاه	۳۳	
	۱	۳۴۰	تشنه تشنه	۳۴	
۶۷	-	-	نمونه‌ها در جدول شماره ۱	۳۵	تکرار کامل نافزوده آوایی
۲۱	۱	۱۹۴	به به	۳۶	تکرار کامل نافزوده صوتی
	۳	۳۴، ۳۲	وای وای	۳۷	
	۱	۳۲	له له	۳۸	
	۱	۸۸	ور ور	۳۹	
	۹	۳۲۹، ۳۰۷، ۲۹۶، ۲۸۹، ۲۱۱ ۳۳۰	هاهاها	۴۰	
	۱	۲۱۱	هه هه هه	۴۱	
	۳	۳۰۱، ۲۹۷	اوهواوهو	۴۲	
	۱	۳۰۳	هر هر	۴۳	
	۱	۳۳۴	قاقا	۴۴	
۳۵	۴	۳۳۳، ۳۱، ۱۸، ۱۱	پاورچین پاورچین	۴۵	تکرار کامل نافزوده گروهی
	۱	۸۲	کورمال کورمال	۴۶	
	۱	۱۰۸	نوک پا نوک پا	۴۷	
	۱	۱۰۷	گیج و منگ	۴۸	
	۱	۱۱۴	ریزودرشت	۴۹	
	۱	۱۱۶	سوراخ سنبه	۵۰	
	۱	۱۳۰	قوم و خویش	۵۱	
	۱	۳۰۴	هر و کر	۵۲	
	۱	۳۳۷	سر و کول	۵۳	
	۲۱	۳۱۲، ۳۰۹، ۳۰۷، ۳۰۶	دل و جگر	۵۴	
	۱	۳۱۳	هزاران فرسخ به سوی	۵۵	
	۱	۳۴۸	دو چشم و دو گوش	۵۶	
۳۱	۲	۷۲، ۶۹	کچل‌ها هزارویک ترفند (فن) بلدند.	۵۷	تکرار کامل نافزوده جمله‌ای
	۲	۱۸۳	ما صدتا صدوپنجاه چشم هلوی رسیده و آبدار بودیم	۵۸	
	۱	۱۵۹	... شاهد باشد	۸۹	
	۱	۲۲۹	نشد هم که نشد	۶۰	
	۳	۳۲۴، ۳۲۱، ۳۱۹	نشد که نشد	۶۱	
	۲	۲۷۱	بلند شو...	۶۲	
	۲	۳۲۱	دید که چیزی نیاورده‌اند	۶۳	
	۲	۲۸۱	تندتر کن	۶۴	

	۳	۲۸۲	مگر سیاه نیست؟	۶۵	
	۳	۲۸۴	به آخر می‌رسد	۶۶	
	۲	۳۲۲	هرچه دلش خواست...	۶۷	
	۲	۳۳۳	باید بخندی و شادی کنی می‌فهمی؟	۶۸	
	۲	۳۳۳	همه کارها زیر سر زنده	۶۹	
	۲	۳۲۲، ۳۱۷	پس اینجا هم... آه چه بد! لیکن آه نیامد، چون کاری از دستش ساخته نیود، این را خودش گفته بود.	۷۰	
	۲	۳۴۳	گناه من بود	۷۱	
۶۷	۹	۲۱۹، ۱۹۳، ۱۸۶، ۷۳، ۲۸ ۲۲۷	دوان دوان	۷۲	تکرار کامل نافزوده قیدی
	۵	۳۱۸، ۲۷۳، ۵۵، ۳۴، ۳۳	کشان کشان	۷۳	
	۴	۱۳۱، ۷۴، ۵۵، ۳۴	ترسان ترسان	۷۴	
	۳	۲۴۴، ۵۱، ۳۵	خندان خندان	۷۵	
	۳	۳۵۶، ۵۲، ۳۸	تکان تکان	۷۶	
	۷	۲۲۱، ۲۱۶، ۱۹۸، ۷۲، ۷۱ ۳۲۰، ۲۸۳	تندتند	۷۷	
	۱۴	۱۱۳، ۱۱۱، ۱۰۲، ۹۶، ۹۲ ۱۹۸، ۱۸۹، ۱۸۶، ۱۸۵، ۱۸۰ ۳۴۶، ۲۶۳	یواش یواش	۷۸	
	۴	۳۴۵، ۲۷۸، ۱۸۹	کم کم	۷۹	
	۳	۲۳۵، ۲۰۲، ۸۰	آهسته آهسته	۸۰	
	۲	۲۶۹، ۲۹۰	چپ چپ	۸۱	
	۵	۲۱۹، ۲۰۴، ۱۴۳، ۱۲۳، ۶۶	خیلی خیلی	۸۲	
	۱	۱۳	ورجه ورجه	۸۳	
	۳	۲۴۷، ۱۰۲، ۱۰۰	رفته رفته	۸۴	
	۲	۱۴۱	سلانه سلانه	۸۵	
۱	۳۵۶	لنگان لنگان	۸۶		
۱	۲۰۸	غش غش	۸۷		
۳	۲	۳۵۶	رفتند رفتند	۸۸	تکرار کامل نافزوده فعلی
	۱	۲۸۸	نرو نرو	۸۹	
۷	۲	۱۴۱، ۱۳۹	آن چشم‌های راضی و مهربان، آن صورت خوش و خندان و آن دهان گل و شیرین	۹۰	تکرار کامل نافزوده گروه وصفی / منادایی
	۳	۱۶۶	ای کبوتر خوش صحبت	۹۱	
	۲	۱۶۶	ای دختر زیبا	۹۲	
۳۰۷	جمع				

۴-۵- تکرار پژواکی

نوع دیگری از تکرار که در زبان فارسی بسیار زیاست، تکرار پژواکی است. شقایق این واژه‌ها را در زمره تکرار ناقص تلقی کرده و زیر گروه تکرار ناقص پیشوندی یا پسوندی دسته‌بندی کرده است (نک. شقایق، ۱۳۷۹؛ ۱۳۸۶)؛ اما مکاریتی و پرینس (۱۹۸۶) معتقدند که در این نوع تکرار عنصری از پایه حذف نمی‌شود، بلکه شکلی از ناهمگونی که بر کل واژه مکرر (برون‌داد) عمل می‌کند، باعث تفاوت (حتی گاه تنها در یک مشخصه در یک واکه یا همخوان) در یکی از این دو جفت واژه‌ای می‌شود که در ترکیب شرکت کرده‌اند. به همین دلیل می‌توان این گروه از واژه‌های مکرر فارسی را نوعی از تکرار کامل تلقی کرد و براساس نوع تغییری که در جزء مکرر این واژه‌ها رخ می‌دهد آنها را به دو نوع تقسیم کرد: الف- تغییر همخوان پایه تکرار؛ ب- تغییر واکه‌های پایه. تکرار پژواکی تغییر همخوان شامل واژه‌هایی می‌شود که در آنها فقط همخوان آغازی واژه تغییر می‌کند و بقیه عناصر بدون تغییر در وند مکرر تکرار می‌شوند؛ مانند «کاروبار»، «دنگ‌وفنگ»، «شیک‌وپیک»، «ظریف‌مریف»، «چیزمیز» در این گروه از واژه‌ها که از آنها اغلب معنای «و از این قبیل» و یا «شدت» برداشت می‌شود گرایش به جایگزینی همخوان آغازی با همخوانی لبی بسیار بیشتر است به‌ویژه در بین همخوان‌های جایگزین کاربرد دو واج لبی /m/ و /p/ از بسامد بسیار بالایی برخوردار است (شقایق، ۱۳۹۰، ص. ۶۴).

جدول شماره ۶

مجموع	تعداد تکرار	شماره صفحات	نمونه‌ها	ردیف	اختار
۱۶	۱	۱۰۵	سرومر	۱	پایه + (و) + تکرار پایه با تغییر صامت آغازین
	۱	۱۴۹	عزرائی مزرائیل	۲	
	۱	۲۴۶	تارومار	۳	
	۳	۲۸۶، ۲۸۵، ۴۲	بگومگو	۴	
	۱	۵۱	کلک‌ملک	۵	
	۲	۲۷۸، ۲۶	تته‌پته	۶	
	۱	۱۰	اخم‌وتخم	۷	
	۲	۳۰۹، ۱۰۴	هاج‌وواج	۸	
	۱	۲۷۳	پول‌مول	۹	
	۱	۳۲۷	جلزولز	۱۰	
	۱	۳۳۸	خس‌ونس	۱۱	
	۱	۳۵۲	شندرپندر	۱۲	

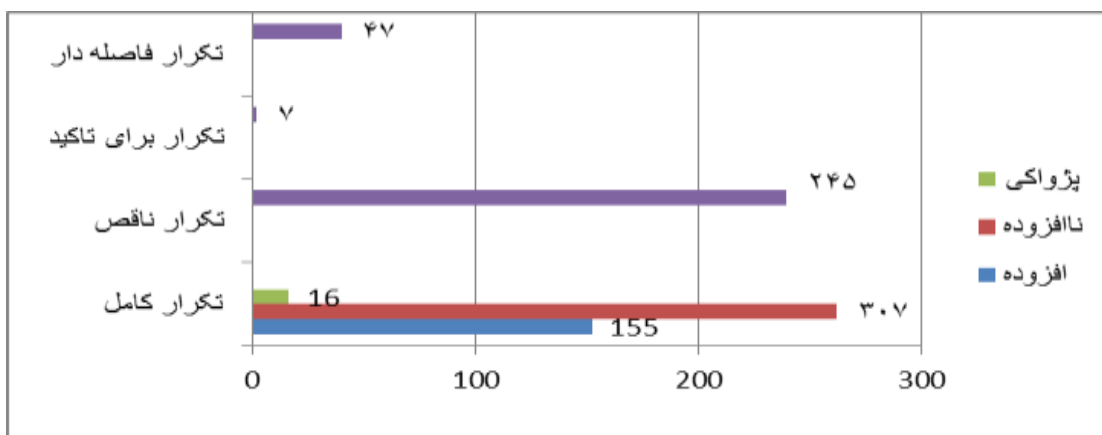
۵-۵- تکرار ناقص

در تقسیم‌بندی‌های پیشین تکرار ناقص را دارای دو نوع پیشوندی و پسوندی شمرده‌اند که هر یک اقسام مختلفی را در برمی‌گیرد (شقایق، ۱۳۹۰، ص. ۵۸). اما به نظر می‌رسد نوع سومی نیز وجود دارد که در هیچ‌یک از دو دسته مذکور قرار نمی‌گیرد و از آنجاکه اجزاء هر دو سوی این‌گونه دارای معنا هستند و اولییتی در انتخاب جزء پایه وجود ندارد (مانند جمال‌وکمال، سن‌وسال) و نمی‌توان به سبب تقدم و تأخر یکی را بر دیگری ارجح دانست، شاید بتوان آنها را در تقسیم‌بندی تازه‌ای ذیل گروه تکرار ناقص «دوسویه» قرار داد. اگرچه برخی نمونه‌هایی که در ردیف ۲۱ تا ۳۳ جدول شماره ۷ قرار دارند (مثلاً تک و تنها، جنب و جوش، زر و زیور، یار و یاور)، از دیدگاه معنی‌شناسی، ذیل عنوان «باهم‌آیی متداعی» (Collocation) قرار گرفته‌اند. به عبارتی، کاربرد باهم‌آیی واژه‌ها برحسب ویژگی‌ای که آنها را در یک حوزه معنایی قرار می‌دهد در میان صناعات ادبی، مراعات‌النظیر می‌نامند (ن.ک. صفوی، ۱۳۷۹، ص. ۱۹۸-۱۹۹)، که البته این تقسیم‌بندی بر جنبه زیبایی‌شناسی و بلاغت قصه‌های صمد تاکید می‌کند.

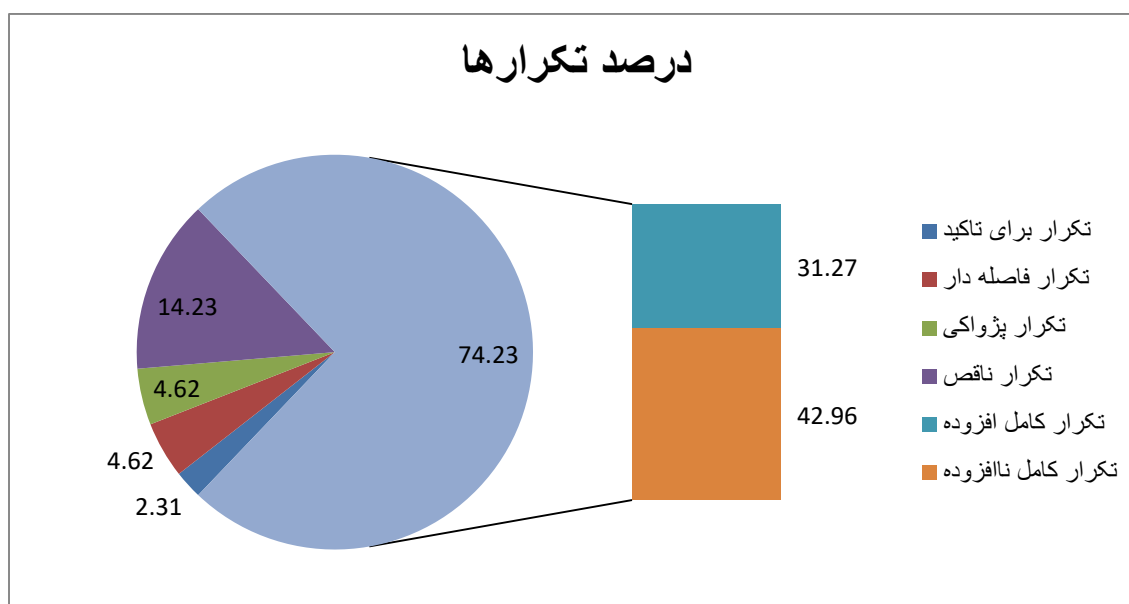
جدول شماره ۷

مجموع	تعداد تکرار	شماره صفحات	نمونه‌ها	ردیف	ساختار
۱۶۶	۱۵۱	۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۶، ۲۸، ۳۰، ۳۲، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۱، ۴۲، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۶۱، ۶۴، ۶۵، ۶۷، ۱۲۷، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱	ننه	۱	تکرار صامت آغازین + افزوده (ه)
	۱۵	۱۲، ۱۸، ۲۴، ۲۹، ۳۶، ۳۸، ۳۹، ۴۳، ۴۶، ۴۸	دده	۲	
۳۱	۱۹	۱۰، ۱۳، ۱۹، ۳۰، ۳۳، ۴۸، ۵۳، ۶۷، ۶۸، ۸۶، ۹۱، ۱۰۱	این‌ورآن‌ور	۳	این‌رو/ی + پایه + (و) + آن‌زیر + پایه
	۵	۶۶، ۱۱۱، ۱۱۸، ۱۲۵، ۱۲۷	اینجاوآنجا	۴	
	۱	۱۷۷	روی درختان و زیر درختان	۵	
	۲	۱۹۵، ۲۲۶	این‌بر و آن‌بر	۶	+ (از) + این + پایه + به + آن + پایه
	۱	۲۰۳	از این سنگ به آن سنگ	۷	
	۱	۲۲۸	از این پهلو به آن پهلو	۸	
	۱	۲۸۳	از این طرف به آن طرف	۹	
۱	۲۹۸	این‌ور رفت آن‌ور رفت	۱۰		
۱	۱	۲۱۵	از گوشه‌ای به گوشه دیگر	۱۱	از + پایه + به + پایه افزوده
۷	۱	۵۱	آخ‌واوخ	۱۲	پایه + (و) + تکرار پایه با تبدیل مصوت
	۲	۲۱۶، ۲۲۴	تک‌وتوک	۱۳	
	۱	۲۲۱	فاروقور	۱۴	
	۱	۴۶	سروسر	۱۵	
	۱	۸۷	قیل‌وقال	۱۶	
۱۶	۳	۱۵۰، ۱۵۱	کورمکور	۱۸	پایه + (و) + تکرار پایه با تغییر صامت یا هجای اول و یا با افزایش صامت اول
	۱۱	۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۹	الک‌دولک	۱۹	
	۲	۶۳، ۱۳۱	آش‌ولاش	۲۰	
۱۸	۲	۸، ۱۲۳	گم‌وگور	۲۱	دو جزء معنادر مختلف اما مشابه در صامت آغازین
	۱	۹	خشک‌وخالی	۲۲	
	۱	۲۹	جنب‌وجوش	۲۳	
	۳	۸۷، ۹۲، ۱۵۵	تک‌وتنها	۲۴	
	۱	۲۵۶	مات‌ومبوت	۲۵	
	۱	۱۲۰	مات‌ومعطل	۲۶	
	۱	۲۵۴	لب‌ولوچه	۲۷	
۱	۲۵۸	زروزور	۲۸		

	۱	۲۷۶	یارو یاور	۲۹	
	۱	۳۳۸	دم‌دستگاه	۳۰	
	۱	۳۳۸	دودودم	۳۱	
	۱	۳۴۰	سن‌وسال	۳۲	
	۳	۲۶۴،۲۵۴،۳۰۵	گل‌وگشاد	۳۳	
۳	۲	۳۲۱،۳۱۹	جمال‌وکمال	۳۴	دو جزء معنادار
	۱	۳۵۲	کیابیا	۳۵	متشابه، اما متفاوت در صامت آغازین
۲	۲	۳۳۸،۳۵	کج‌ومعوج	۳۶	دو جزء معنادار متفاوت، اما متشابه در صامت پایانی
۱	۱	۱۲۷	رسم‌ورسوم	۳۷	پایه+و+ صورت جمع پایه
۲۴۵	جمع کل				

نمودار شماره ۱- مقایسه انواع تکرار در قصه‌های صمد بهرنگی

نمودار شماره ۲- درصد تکرارها بر مبنای تعداد گونه‌های تکرار

۶- تحلیل توصیفی آماری

باتوجه به آمار به دست آمده از نمودارهای شماره ۱ و ۲، بیشترین تعداد تکرار به گروه تکرار کامل (۱۹۳ مورد، ۴۷۸ مرتبه) یعنی ۷۴,۲۳ درصد اختصاص دارد که از میان آن، تکرار کامل نافزوده (۳۰۷ مرتبه تکرار مربوط به ۱۱۱ مورد یعنی ۴۲,۹۶ درصد) سهم بیشتری دارد. البته بیشترین تنوع کمی در این گروه متعلق به گروه نام‌آوایی و سپس قیدی است. پس از تکرار کامل، تکرار ناقص (۳۷ مورد، ۲۴۵ مرتبه) قرار دارد که با ۱۴,۲۳ درصد بالاترین میزان کاربرد را به خود اختصاص داده است. در تکرار ناقص کاربرد واژه «نه» به معنای مادر (۱۵۱ بار) بیشترین کاربرد را دارد. باتوجه به اهمیتی که بهرنگی به بحث تعلیم و تربیت کودکان می‌داده است، گمان می‌رود اشاره‌ای باشد به تأکید وی بر نقش مادر در شکل‌گیری و پرورش شخصیت کودک. در ضمن گروه قیدی که همچون نام‌آواها بیشترین میزان را به خود اختصاص داده در غالب موارد به یاری تنظیم ریتم و ضرباهنگ حوادث در طول روایت آمده است- به عنوان مثال یواش‌یواش، آهسته‌آهسته، سلانه‌سلانه، ورجه‌ورجه، تندتند- که احساسات و هیجانات مخاطب را عمیقاً با خود همراه می‌سازد و هم کنجکاو او را در پیگیری روند و فرجام داستان برمی‌انگیزد.

۷- نتیجه

در تاریخ ادبیات کودک و نوجوان ایران صمد بهرنگی یکی از مؤثرترین افرادی است که در آفرینش قصه‌های نو بر پایه افسانه‌های کهن گام مهمی برداشته است. اگر قدرت سبک در ادبیات را متأثر از عناصر زیبایی‌شناختی و پتانسیل نحوی واژگان بدانیم ساختار روایی مجموعه قصه‌های صمد بهرنگی نشان می‌دهد یکی از مؤلفه‌های سبکی وی استفاده از عنصر تکرار است. بسامد بسیار بالای استفاده از فرآیند تکرار (۷۷۷ مرتبه مربوط به ۲۶۰ گونه مکرر) که غالب آنها از گونه تکرار کامل نافزوده هستند- در بستر ۱۷ قصه توسط صمد بهرنگی عامدانه بودن این شیوه گزینش واژگان و عبارت‌ها در چیدمان روایت قصه‌ها را به عنوان مشخصه سبکی نشان می‌دهد که می‌توان آن را افزون‌بر کارکرد زیبایی‌شناختی در القای اندیشه‌های نویسنده به مخاطبان خاص خود (کودک و نوجوان) و برانگیختن تفکر انتقادی و آرمان‌خواهی و اعتلای اندیشه‌های آنان عاملی اثرگذار برشمرد. انتخاب واژگان و ترکیب‌های مکرر خاص، گاه به قصه ضرباهنگی تند بخشیده و گاه با جریانی کند و آرام، ذهن سیال مخاطب را با خود همسو می‌سازد. تکرار برخی واژه‌ها و جمله‌ها به‌ویژه در گفتگوها سبب ایجاد ارتباطی عمیق و صمیمی با مخاطب شده، چنان‌که رخدادها و حوادث را به شکلی همذات‌پندارانه همراهی می‌کند. آشنایی با جزئیات و مختصات یکی از عناصر سازنده و مؤثر قصه‌های بهرنگی از دستاوردهای این پژوهش است که می‌تواند برای نویسندگان جوان در جهت اعتلای ادبیات کودکان ایران راه‌گشا باشد و بر نظرگاه پژوهشگران این عرصه دریچه‌ای تازه بر واکاوی آثار و تألیفات برجسته و ماندگار این حوزه بگشاید و یا به عنوان ابزاری برای تدریس زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان یا دانش‌آموزان دوزبانه ایرانی استفاده شود. همچنین در این پژوهش گونه‌های تازه‌ای از تکرار یافت شد که نویسندگان آنها را ذیل گروه‌های تکرار کامل افزوده آغازین و میانی، افزوده میانی و پایانی و نیز تکرار ناقص دوسویه قرار داده‌اند.

پی‌نوشت

۱- نظریه بهینگی *theory optimality* در صدد کشف اشتراکات زبانی است و رویکرد جدیدی به ساخت واجی، صرفی و نحوی زبان‌ها داشته و توانسته فرآیند تکرار را که همواره برای رویکردهای قاعده‌بنیاد چالش بوده با اعمال محدودیت‌ها تبیین کند.

منابع

- احمدی بیدگلی، بهیه، و قاری، محمدرضا (۱۳۹۷). بررسی ارزش " تکرار " از دیدگاه مکتب صورتگرایی. فنون ادبی، ۱۰(۴)، ۸۹-۱۰۴. <https://doi.org/10.22108/liar.2019.94005.0>
- ارجی، علی اصغر (۱۳۹۳). نقش تکرار در ساختار روایت و تاثیر آن در آموزش زبان فارسی. نخستین همایش آموزش زبان فارسی. <https://elmnet.ir/doc/20712552-11151>
- آلیانی، رقیه، صفایی، علی، ظهیری، بیژن، و پورالخاص، شکرالله (۱۴۰۱). بررسی مولفه‌های معنایی مدرنیته در داستان ماهی سبزه کوچولوی پروفسور. پژوهش‌نامه ادبیات داستانی، ۱۱(۲)، ۱-۲۲. <https://doi.org/10.22126/rp.2021.6277.1318>
- انوری، حسن، و گیوی، حسن (۱۳۶۶). دستور زبان فارسی. فاطمی.
- بابائی، سعیده، امینی، علی اکبر، خسروی، محمدعلی، و تفضلی، حسین (۱۳۹۹). واکاوی سمبولیسم سیاسی-اجتماعی در آثار صمد بهرنگی و محمود دولت آبادی. جامعه‌شناسی سیاسی ایران، ۳(۴)، ۴۸۵-۵۰۶. <https://doi.org/10.30510/psi.2021.281223.1661>
- براهنی، رضا (۱۳۹۳). قصه‌نویسی. نگاه.
- برخورداری، رمضان، و مدنی، سیدهدادی (۱۳۹۵). تحلیل محتوای کیفی قصه‌های صمد بهرنگی به منظور بررسی امکان استخراج مضامین تربیتی-انتقادی. خانواده و پژوهش، ۱۳(۱)، ۹۳-۱۱۶. <https://qjfr.ir/article-1-34-fa.html>
- بنی طالبی، امین، و فروزنده، مسعود (۱۳۹۶). بررسی انواع تکرار و کارکردهای آن در ویس و رامین. فنون ادبی، ۹(۳)، ۲۷-۴۲.
- <https://doi.org/10.22108/liar.2017.93955>
- بهرنگی، صمد (۱۳۳۶). کندوکاو در مسائل تربیتی ایران (چاپ دهم). شبگیر.
- بهرنگی، صمد (۱۳۴۸). مجموعه مقاله‌ها (چاپ اول). شمس.
- بهرنگی، صمد (۱۳۹۷). مجموعه کامل قصه‌های صمد بهرنگی (چاپ ششم). نشر خلاق.
- بی‌نیاز، فتح‌الله (۱۳۹۴). درآمدی بر داستان‌نویسی و روایت‌شناسی (چاپ ششم). نشر افراز.
- پولادی، کمال (۱۳۸۷). بنیادهای ادبیات کودک (چاپ دوم). کانون پرورش فکری کودک و نوجوان.
- پوینده، محمدجعفر (۱۳۹۲). درآمدی بر جامعه‌شناسی ادبیات (گزیده و ترجمه) (چاپ سوم). نقش جهان.
- ترادگیل، پیتر (۱۳۹۵). زبان‌شناسی اجتماعی (درآمدی بر زبان و جامعه) (محمد طباطبائی، مترجم). نشر آگاه.
- خلیلی جهان تیغ، مریم (۱۳۸۰). سبب باغ جان (جستاری در ترفندها و تمهیدات هنری غزل مولانا) (چاپ اول). سخن.
- داد، سیما (۱۳۹۲). فرهنگ اصطلاحات ادبی. نشر مروارید.
- درویشیان، علی اشرف (۱۳۵۶). صمد جاودانه شد. نشر شباهنگ.
- ذبیح‌نیا عمران، آسیه، و بردخونی، حسین (۱۳۹۲). تاریخ ادبیات کودک و نوجوان در ایران. نشر فدک.
- رادفر، ابوالقاسم (۱۳۶۸). فرهنگ بلاغی ادبی. اطلاعات.
- راسخ مهند، محمد (۱۳۸۸). بررسی معنایی تکرار در زبان فارسی. زبان‌شناسی، ۲۳(۱)، ۶۵-۷۳.
- رحماندوست، مصطفی (۱۳۶۸). ادبیات کودکان و نوجوانان (ویژه مراکز و دانشسراهای تربیت‌معلم). شرکت چاپ و نشر ایران.
- رضایتی، محرم، و سلطانی، بهروز (۱۳۹۴). بررسی ساخت‌واژه‌ای، دستوری و معنایی فرآیند تکرار در زبان فارسی. <https://doi.org/10.22067/jls.v48i2.40486> ۱۱۲-۸۱، ۴۸(۲)، ۸۱-۱۱۲.

- رضی‌نژاد، سیدمحمد، و الله‌یاری، فریده (۱۳۹۵). بررسی فرآیند تکرار در زبان کردی در چارچوب نظریهٔ بهینگی. *مجله پژوهش‌های زبانی*، ۷(۲)، ۷۵-۵۹. <https://doi.org/10.22059/jolr.2016.61525>
- سلاجقه، پروین (۱۳۸۷). *از این باغ شرقی* (نظریه‌های نقد شعر کودک و نوجوان). کانون پرورش فکر کودک و نوجوان.
- شادی‌گو، شهریار، و کمری، محمدرضا (۱۳۹۳). بررسی رویکردهای نوین و چالش‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان. همایش آموزش زبان و ادبیات فارسی. <http://sid.ir/paper/848006>
- شقایق، ویدا (۱۳۸۶). مبانی صرف. سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).
- شقایق، ویدا (۱۳۷۹). فرایند تکرار در زبان فارسی. *مجموعه مقالات چهارمین کنفرانس زبان‌شناسی نظری و کاربردی* (ج. ۱؛ صص. ۵۱۹-۵۳۳).
- شقایق، ویدا، و حیدرپور بیدگلی، تهمینه (۱۳۹۰). رویکرد نظریه بهینگی به فرآیند تکرار با نگاهی بر واژه‌های مکرر فارسی. *پژوهش‌های زبان‌شناسی*، ۳(۴)، ۴۵-۶۶. https://jrl.ui.ac.ir/article_17209.html
- شمیسا، سیروس (۱۳۸۶). *نگاهی تازه به بدیع*. میترا.
- صدری‌نیا، باقر، و منفردان، الهام (۱۳۹۵). گونه‌شناسی فانتزی در دو داستان صمد بهرنگی (داستان‌های اولدوز و عروسک سخنگو و اولدوز و کلاغ‌ها). *مجله مطالعات ادبیات کودک*، ۷(۲)، ۱۶۷-۱۴۹.
- <https://doi.org/10.22099/jcls.2017.3702>
- صفایی سنگری، علی، نیکویی، علیرضا، و مغیث، امیرحسین (۱۳۹۷). صورت‌بندی گفتمان و استراتژی‌های زبانی داستان پسرک لبوفروش صمد بهرنگی با رویکرد تحلیل گفتمان لاکلا و موف. *مجله پژوهش‌های زبان‌شناسی تطبیقی*، ۸(۱۶)، ۱۸۱-۱۹۷. <https://doi.org/10.22084/rjhll.2017.15186.1784>
- صفوی، کوروش (۱۳۷۹). *درآمدی بر معنی‌شناسی*. حوزه هنری.
- طباطبایی، سیدجواد، و نوریان دهکردی، نگین (۱۳۹۳). کودکانه‌های سیاسی صمد. *پژوهشنامه علوم سیاسی*، ۹(۲)، ۱۰۱-۱۳۰.
- https://www.ipsajournal.ir/article_231.html
- علوی، فریده، اقتصاد، سوده، و حکیم، سیدجعفر (۱۳۹۹). تحلیل ساختاری قصه‌های صمد بهرنگی و شارل پرو براساس آراء پراپ و برومون. *پژوهش ادبیات معاصر جهان*، ۲۵(۲)، ۵۴۰-۵۶۱.
- <https://doi.org/10.22059/jor.2021.317759.2101>
- علیپور، مصطفی (۱۳۷۸). *ساختار زبانی شعر امروز*. فردوس.
- عموزاده خلیلی، فریدون (۱۳۷۸). ادبیات کودکان و گفتگوی تمدن‌ها. *کتاب ماه کودک و نوجوان*، ۲۴(۲)، ۵-۶.
- <https://ensani.ir/fa/article/download/328925/>
- غنی‌زاده، ابوالفضل (۱۳۹۹). نقش استعاره مفهومی در تولید گفتمان انتقادی صمد بهرنگی. *نقد، تحلیل و زیبایی‌شناسی متون*، ۳(۹)، ۲۰-۴. <https://ensani.ir/fa/article/456766>
- فرای، نورتروپ (۱۳۹۱). *تحلیل نقد (کالبدشکافی نقد)* (صالح حسینی، مترجم). نشر نیلوفر.
- فرج‌نژاد فرهنگ، زهرا (۱۳۹۴). هنر سازه تکرار و نقش آن در علی‌نامه. *پژوهش‌نامه ادبی حماسی*، ۱۱(۲۰)، ۱۳۳-۱۶۶.
- <https://ensani.ir/fa/article/download/354095/>
- فیاضی، مریم سادات (۱۳۹۲). تکرار در گویش گیلکی. *پژوهش‌های زبان‌شناسی تطبیقی*، ۳(۶)، ۱۳۵-۱۵۷.
- https://rjhll.basu.ac.ir/article_668.html?lang=fa
- قزل‌ایغ، ثریا (۱۳۹۷). *ادبیات کودکان و نوجوانان و ترویج خواندن*. نشر سمت.
- کلباسی، ایران (۱۳۸۰). *ساخت اشتقاقی واژه در فارسی امروز*. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.

- لازار، ژیلبر (۱۳۸۴). دستور زبان فارسی معاصر (مهستی بحرینی، مترجم). هرمس.
- محمدی، محمد (۱۳۷۸). چهار محور سازنده متن ادبی کودکان. پژوهشنامه ادبیات کودک و نوجوان، (۱۶)، ۱۲-۱۷.
<https://ensani.ir/fa/article/68124>
- معرك‌نژاد، رسول (۱۳۹۳). اسطوره و هنر. نشر میردشتی.
- میردار رضایی، مصطفی، و حق‌جو، سیاوش (۱۴۰۰). بررسی عالم خیال منفصل در قصه‌های تلخون و آه صمد بهرنگی از منظر پدیدارشناسی کربن. مجله مطالعات بین‌رشته‌ای ادبیات، هنر و علوم انسانی، ۱(۲)، ۱-۲۲.
<https://doi.org/10.22077/islah.2021.4596.1050>
- میرصادقی، جلال (۱۳۹۴). عناصر داستان. نشر سخن.
- نجفی، ابوالحسن (۱۳۹۵). مبانی زبان‌شناسی و کاربرد آن در زبان فارسی. نشر نیلوفر.
- نیکولایوا، ماریا (۱۳۹۸). درآمدی بر رویکردهای زیبایی‌شناختی به ادبیات کودک (مهدی حجوانی و فاطمه زمانی، مترجم). کانون پرورش فکری کودک و نوجوان.

References

- Ahmadi-Bidguli, B., & Qari, M. (2017). The evaluation of "repetition" from the formalistic point view. *Literary Arts*, 10(4), 89-104. <https://doi.org/10.22108/liar.2019.94005.0> [In Persian].
- Alavi, F., Egtesad, S., & Hakim, S. (2020). A Structural Analysis of Samad Behrangi and Charles Perrault's Stories Based on Propp and Bremond's Models. *Research in contemporary World Literature*, 25(2), 540-561. <https://doi.org/10.22059/jor.2021.317759.2101> [In Persian].
- Alipour, M. (1999). *Linguistic structure of today's poetry*. Ferdows. [In Persian].
- Aliyani, R., Safayi, A., Zahiri, B., & PoorAl-khas, S. (2022). Study of the Semantic Components of Modernity In the Story of the Little Black Fish. *Research in Narrative Literature*, 11(2), 1-22. <https://doi.org/10.22126/rp.2021.6277.1318> [In Persian].
- Amoozadeh-Khalili, F. (1999). Children's literature and dialogue between civilizations. *The book of the month for children and teenagers*, (24), 5-6. <https://ensani.ir/fa/article/download/328925/> [In Persian].
- Anvari, H., & Givi, H. (1987). *Persian grammer*. Fatemi. [In Persian].
- Arji, A. (2014). *The role of repetition in the narrative structure and its impact on Persian language teaching*. The first Persian language teaching conference. <https://elmnet.ir/doc/20712552-11151> [In Persian].
- Babayi, S., Amini, A., Khosravi, M., & Tafazoli, H. (2020). Analysis of socio-political symbolism in the works of Samad Behrangi and Mahmoud Dolatabadi. *Journal of Political Sociology of Iran*, 3(4), 485-506. <https://doi.org/10.30510/psi.2021.281223.1661> [In Persian].
- Banitalebi, A., & Faruzandeh, M. (2016). A Study of the types and functions of repetition in Vis and Rāmin. *literary Arts*, 9(3), 27-42. <https://doi.org/10.22108/liar.2017.93955> [In Persian].
- Baraheni, R. (2014). *Storytelling*. Negah. [In Persian].
- Barkhordari, R., & Madani, S. H. (2016). A Qualitative Content Analysis of Samad Behrangi's Stories to Extract Educational-Critical Themes. *Family and Research*, 13(1), 93-116. <https://qjfr.ir/article-1-34-fa.html> [In Persian].
- Behrangi, S. (1957). *Exploring the educational issues of Iran*. Shabgir. [In Persian].
- Behrangi, S. (1969). *Collection of articles*. Shams. [In Persian].
- Behrangi, S. (2018). *Complete collection of stories of Samad Behrangi*. Khallagh. [In Persian].
- Biniáz, F. (2015). *An introduction to story writing and narratology*. Afraz. [In Persian].
- Dād, S. (2013). *Dictionary of literary terms*. Morvarid. [In Persian].
- Darvishian, A. (1977). *Samad became immortal*. Shabahang. [In Persian].
- Faraj-nejad Farhang, Z. (2014). The art of repetition structure and its role in Ali-nameh. *Epic Literary*

- Research*, 11(20), 133-166. <https://ensani.ir/fa/article/download/354095/> [In Persian].
- Fayyazi, M. (2014). Reduplication in Guilaki Dialect. *Journal of Comparative Linguistics Research*, 3(6), 135-157. https://rjhll.basu.ac.ir/article_668.html?lang=fa [In Persian].
- Fry, N. (2012). *Analysis of criticism (anatomy of criticism)* (S. Hosseini, Trans.). Nilufar. [In Persian].
- Ghanizadeh, A. (2020). The role of conceptual metaphor in the production of Samad Behrangi's critical discourse. *Journal of Criticism, Analysis and Aesthetics of Texts*, 3(9), 4-20. <https://ensani.ir/fa/article/456766> [In Persian].
- Kalbasi, I. (2001). *Derivative construction of the word in Persian today*. Research Institute of Humanities and Cultural Studies. [In Persian].
- Khalili Jahantigh, M. (2001). *Sibe Baghe Jan (an inquiry into the artistic tricks and arrangements of Molana's sonnet)*. Sokhan. [In Persian].
- Lazarus, J. (2005). *Modern Persian Grammar* (M. Bahraini, Trans.). Hermes. [In Persian].
- McCarthy, J. J., & Prince, A. (2006). *Prosodic Morphology 1986*. Palgrave Macmillan. https://rucss.rutgers.edu/images/tech_rpt/tr-32/pm86all.pdf
- Mirdar Rezaei, M., & Haghjoo, S. (2021). A Study of “the Imaginal World” in Samad Behrangi's Stories from the Perspective of Henry Corbin's Phenomenology (Case Study: “Talkhun” and “the Sigh”). *Interdisciplinary Studies of Literature, Art and Humanities*, 1(2), 1-22. <https://doi.org/10.22077/islah.2021.4596.1050> [In Persian].
- Mirsadeghi, J. (2015). *Story elements*. Sokhan. [In Persian].
- Mo'arek-nejad, R. (2014). *Myth and art*. Mirdashti. [In Persian].
- Mohammadi, M. (2008). Four axes of creating children's literary text. *Children's and Adolescent Literature Research Journal*, (16), 12-17. <https://ensani.ir/fa/article/68124> [In Persian].
- Najafi, A. H. (2016). *The basics of linguistics and its application in Persian language*. Nilufar. [In Persian].
- Nikolajeva, M. (2019). *Aesrtetic Approaches to Children's Literature* (M. Hajvani, & F. Zamani, Trans.). Kanoon Parvareh Fekri Koodak& Nowjavan. [In Persian].
- Pouladi, K. (2008). *Foundations of children's literature*. Kanoon Parvareh Fekri Koodak& Nowjavan. [In Persian].
- Pouyande, M.J. (2013). *An introduction to the sociology of literature (excerpt and translation)*. Naqsh-e-jahan. [In Persian].
- Qezelayagh, S. (2018). *Literature for children and teenagers and promoting reading*. Samt. [In Persian].
- Radfar, A. Q. (1989). *Literary rhetorical culture*. Ettelaat. [In Persian].
- Rahmandoust, M. (1989). *Literature for children and adolescent (special for teacher training centers and institutes)* Nashre Iran. [In Persian].
- Rasekhmahand, M. (2009). A study of the meaning of repetition in the Persian language. *Linguistics*, 23(1), 65-74. [In Persian].
- Razi-nejad, S.M., & Allahyari, F. (2016). The Study of Reduplication Process in Kurdish Language Within Optimality Theory. *Journal of Linguistic Research*, 7(2), 59-75. <https://doi.org/10.22059/jolr.2016.61525> [In Persian].
- Rezayati, M., & Soltani, B. (2015). A Study on the reduplication process in persian language from vocabulary building, grammar and semantics points of view. *Journal of literary essays*, 48(2), 81-112. <https://doi.org/10.22067/jls.v48i2.40486> [In Persian].
- Sadrinia, B., & Monfaredan, E. (2016). Types of fantasy in two stories of Samad Behrangi (Uldooz and Talking Doll and Uldooz and Crows). *Journal of Children's Literature Studies*, 7(2), 149-167. <https://doi.org/10.22099/jcls.2017.3702> [In Persian].
- Safavi, K. (2000). *An Introduction to Semantic*. Howzeh Honari. [In Persian].
- Safayi Sangari, A., Nikouyi, A., & Moghis, A. H. (2018). The Discourse Formalization and Language Strategies Employed by Samad Behrangi in the Story of Boiled-Beet Selling Lad: A Lacla and

- Mouffe's Discourse Analysis (DA) Method. *Research Journal of Comparative Linguistics*, 8(16), 181-197. <https://doi.org/10.22084/rjhll.2017.15186.1784> [In Persian].
- Salajegheh, P. (2008). *From this eastern garden (theories of criticism of children's and adolescent poetry)*. Kanon Parvaresh Fekri Koodak& Nowjavan. [In Persian].
- Shadigoo, S., & Kamari, M.R. (2014). *Teaching Persian language to non-Persian speakers (The study of new approaches and challenges of teaching Persian language to non-Persian speakers)*. Persian language and literature education conference. <https://sid.ir/paper/848006/fa> [In Persian].
- Shaghaghi, V. (2000). *Repetition process in Persian language*. Collection of articles of the 4th theoretical and applied linguistics conference (Vol. 1; pp. 519-533). [In Persian].
- Shaghaghi, V. (2007). *The basics of inflexions*. Samt. [In Persian].
- Shaghaghi, V., & Heidarpoor Bidgoli, T. (2011). The Approach of Optimality Theory to Reduplication in Persian. *Linguistic Research Journal*, 3(1), 45-66. https://jrl.ui.ac.ir/article_17209.html [In Persian].
- Shamisa, S. (2007). *A fresh look at Figures of speech*. Mitra. [In Persian].
- Tabatabaee, S. J., & Noorian Dehkordi, N. (2014). Samad Behrangi's Juvenile Political Works. *Political Science Journal*, 9(2), 101-130. https://www.ipsajournal.ir/article_231.html [In Persian].
- Trudgill, P. (2016). *Sociolinguistic: "An Introduction to Language and Society"* (M. Tabatabayi, Trans.). Agah. [In Persian].
- Zabih-nia, A., & Bardkhouni, H. (2013). *The history of children's and adolescent literature in Iran*. Fadak. [In Persian].